

BUDAKALÁSZI

XVI. évfolyam | 3. szám
2022. április

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

HÚSVÉT

A TARTALOMBÓL

- 394 milliós pályázati forrás a Faluház és a Telepi Ovi felújítására
- Szemléletformálás – kevesebb szemét, több komposzt
- Múltidéző – a holokauszt budakalászi eseményeinek utolsó túlélője
- Folklor est a Faluházban
- Elkészültek az Omszk-park játszóterének tervei

25 ÉVES A KALÁSZ MŰVÉSZETI ISKOLA

1997-ben alakult meg a Kalász Művészeti Iskola, ahol egymásra talált a népzene és a klasszikus zene

(10-11. oldal)

SEGÍTS, HOGY SEGÍTHESSÜNK!

Budakalászi összefogás az ukrajnai
bajbajutottak megsegítésére

(12-13. oldal)

394 MILLIÓS PÁLYÁZATI FORRÁS A FALUHÁZ ÉS A TELEPI OVI FELÚJÍTÁSÁRA

Budakalász ugyan jelentős helyi adóbevételekkel rendelkezik, de éves költségvetésünk legnagyobb része a kötelező önkormányzati feladatokra, az óvodák, a bölcsődék működésére, közművelődési feladatokra, az idősellátásra és más közfeladatokra megy el. Jelentős fejlesztések csak pályázati pénzekből lehetségesek.

Az idei budakalászi költségvetés szűkös. Tavaly ugyan több iparűzési adó folyt be, de még mindig nem értük el a 2019 évi befizetési szintet. Korábban a helyi adóbevételek jól tervezhetőek voltak, a járványhelyzet azonban mindent felborított, és a gazdasági visszaesés miatt az iparűzési adóbevételeink jelentősen csökkentek. A bevételeinknek csupán a 10 százaléka jut a korábbi évek-évtizedek infrastrukturális lemaradásának csökkentésére, ami jóval kevesebb a szükségesnél. Jelentős fejlesztésekre kizárólag a különféle pályázatokon lehet forrásokhoz jutni.

Ilyen volt tavaly a Közlekedésbiztonság pályázatunk, ahol kerékpárosbarát megoldásokra, járdaépítésre, gyalogátkelőhely-korszerűsítésre és a HÉV-megállóba kerülő új biztonsági kamerák kihelyezésére nyertünk forrást. Ugyancsak pályázati úton sikerült az OMSZK Park játszóterére és a Cseresznyés utca felújítására is jelentős összegeket szereznünk. Budakalász folyamatosan és tudatosan készül ezekre a pályázati lehetőségekre.

Néhány napja kaptuk a jó hírt, hogy az uniós Terület- és Településfejlesztési Operatív Program pályázatain jelentős vissza nem térítendő támogatást nyertünk. Két fontos fejlesztési tervünkre, a Faluház és a Telepi Óvoda korszerűsítésére összesen közel 394 millió forinthez jutott Budakalász. Így rövidesen megújulhatnak a Telepi Óvoda belső terei és az épület a mozgáskorlátozottak számára akadálymentessé válik. Az új bútorok és eszközök révén megújul a nevelési környezet és a gyermekek tehetséggondozására is több lehetőség nyílik majd. A Faluház udvarán pedig professzionális fedett nagyszínpad, kiszolgáló helyiségek és az épület stílusához illeszkedő pergolasor épülhet, a megújuló udvarban szebb és nagyobb lesz a kert is.

A kétszintes Telepi Óvoda 6 csoportos óvodaként épült 1976-ban. A nyolcvanas évek végétől 7 csoporttal, 2008-tól pedig 8 nagy létszámú csoporttal működik. Az épület folyamatos karbantartást igényel. Szükség van az épület belső felújításra, hogy a budakalászi gyermekek színvonalas óvodai nevelésben részesüljenek.

A néhány évvel ezelőtti felújításkor csak az épület külső homlokzata újult meg, a belső terekre már nem jutott. Most végre akadálymentessé is válik az épület, az új bútorok és eszközök révén pedig javulni fog az óvodai nevelési környezet minősége. A gyermekek tehetséggondozására is több lehetőség adódik majd. Az óvoda udvara is megújul és új játszóudvar épül. Erre közel 93 millió forint pályázati forrást nyertünk el.

A Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár jelentős múlttal, virágzó jelennel és ambiciózus jövőképpel rendelkezik. A szeretetből csak Faluháznak hívott intézmény Budakalász meghatározó közművelődési és kulturális színtere. A Faluház telkét a volt szövőgyár épületei, részben működő, részben felhagyott ipari ingatlanok veszik körbe. A ház mögötti mintegy 2000 négyzetméteres területen áll a Zeneiskola is. Itt tavasztól ősziig nagy élet van: koncertek, színházi előadások, szabadtéri foglalkozások, heti piacok, vásárok és más rendezvények keltik életre az udvart.

A terület északnyugati oldalán a dinamikusan növekvő helyi közösségi igényekhez méltó környezetet szeretnénk létrehozni. A nyertes pályázatunk nyomán megépülhet az ide álmodott fedett szabadtéri színpad, mögötte pedig lesz raktár és öltöző, valamint egy hosszú pergolasor az udvar oldalában. A professzionális technikájú nagyszínpad színházi előadások és egyéb rendezvények lebonyolítására is alkalmas lesz. Igazi közösségi tér valósulhat meg, ahol koncertek, fesztiválok, a városi termelői piac, a nyári gyermektáborok és különféle művészeti és kézműves foglalkozások kaphatnak helyet. A kertbe a Zeneiskolába érkezők és könyvtár vendégei is örömmel fognak kiülni. A zöldfelület növelésével, fák telepítésével javulni fog a környék mikroklimája is. A sikeres pályázat után erre több mint 298 millió forint áll a rendelkezésünkre.

A pályázatok előkészítése során közreműködő hivatali munkatársaimnak, a településfejlesztési munkacsoportban dolgozó képviselőknek, óvónőknek és a Faluház munkatársainak ezúton is szeretném megköszönni eredményes munkájukat.

dr. Göbl Richárd
polgármester

ÜNNEP

HÚSVÉT KALÁSZON

Húsvét közeledtével Budakalász két legnagyobb nemzetiségének egy-egy tagját kérdeztük az ünnepi szokásokról. A húsvétot április 17-én és április 24-én ünneplik a városunkban. Mirkovits Miklósné a szerb, Scherer Péter pedig a sváb szokásokról mesélt nekünk.

Mirkovits Miklósné

Milyen kötődése van Budakalászhoz?

1978-ban jöttem Budakalászra Pomázról, nem messziről. Akkor jöttem férjhez Mirkovits Miklóshoz, aki ebben a házban is született. Sajnos egy ideje már egyedül élek itt.

Lányunk Adrienn, 1979-ben született, és van egy kisunokám, ő 2017-ben született. Főkönyvelő helyettes voltam a Zéta Kft.-nél. Ez Budakalászon az alsó állomásnál volt, egy textil és használatruha nagykereskedés.

Milyen közösségi eseményen vesz részt Kalászon?

Karácsonykor, húsvétkor, farsangkor vannak külön összejövetelek. Idén és tavaly nem volt farsang a Covid miatt. Most a nőnapot ünnepeltük; nem vagyunk már sokan, összejöttünk a szerb templom melletti iskolaépületben. Az unokám is jár oda oktatásra.

A pesti iskolából jön hetente egy szerb tanárnő, ő tanítja őket. Képekről tanulnak, verseket szavalnak, de még nem mindig tudják a verseket, főleg, mert a szövegek szavai a hétköznapi szerbtől elütnek.

Kik beszélnek még Kalászon szerbül?

Mi, az idősebb korosztály biztosan, aztán a mi gyerekeink is mind tudnak, az ő gyerekeik meg tanulnak. Én otthon szerbül beszélek az unokámmal, aki mindent megért, de válaszolni nem mindig akar. Otthon egyébként mindig szerbül beszélünk a férjemmel is. Lányom ugyan nem járt szerb iskolába, de ő is beszél és mindent megért. Akik itt élnek, azok tudnak szerbül, de kevés család maradt. Amikor Kalászra, a Magyar utcába költöztem, itt főleg szerb és sváb családok voltak, illetve három vagy négy magyar család. Most az utcában rajtuk kívül még egy szerb család lakik. Valamikor a feltámadásra együtt ment 10-15 ember csak a Magyar utcából, most meg vagy egyedül, vagy a lányommal megyek.

Hogyan zajlik a húsvét?

A 40 napos böjti időszakban szerdán és pénteken böjtölünk. Húsvétot megelőző pénteken, nagypénteken van Jézus temetése, az nekünk egy nagy ünnep. Nagypéntek reggelén készítik el Krisztus sírját, este nyolckor pedig elkezdődik Krisztus temetése. Egy másfél órás szertartás, végén körmenettel. Minden szerbül megy és mindenki érti. Valakinek a menyé vagy a veje magyar, de valamennyit már az is megért belőle. Ha magyarul beszélek, magyarul gondolkozom, ha szerbül beszélek, szerbül gondolkozom.

Fotó: Szabó Zoltán

Az óvodát és az első négy osztályt szerb intézményben jártam Pomázon, ötödikben átmentem a magyar iskolába, de nyolcadikban már jelesre végeztem. Sokan jártak Pestre, a Rózsák terén szerb iskolába, de akkor sem tudta minden szülő kísérgetni a gyerekét, minket is beadtak magyar középiskolába.

Szombaton hogyan folytatódik az ünnep?

Szombaton ki szokták vinni a sírt és vasárnap hajnalban vagy szombat éjjel ünnepljük a feltámadást, akkor is körmenet van, de már csak a templom körül megyünk. Ha szombat éjjel van a feltámadás, éjjel van a körmenet, vasárnap 10-kor pedig a szentmise. Itthon, szombaton felteszem a sonkát megfőni. Most már tojás is főzünk, de a tojás nálunk régen nem volt szokás. Böjti napokon pedig vagy rizses lecsó van, vagy ecetes hal, lilahagymás krumpilisalátával, de készítünk böjtös bablevest és böjtös babsalátát is. A vasárnapi ebéd olyan, mint a többi vasárnapon, locsolkodás pedig másnap, hétfő reggel, de csak rokonok jönnek. Vasárnap van aprósütemény is, amivel a locsolókat is lehet várni.

A szertartások milyenek?

Mindent éneklünk. A pap énekelve kezd és mi énekelve válaszolunk. A kántor énekel velünk. Az énekeket a nyolc dallamvonal

egyikén lehet énekelni, mindegyik éneket egy-egy tónuson a nyolcból. Régebben egy dalárda, egy férfikórus énekelte végig a miséket, nagyon szép volt.

A vasárnapi szertartásrend a pap énekével kezdődik, amire mi énekelve válaszolunk, utána a kántor az Apostolt olvassa. Minden vasárnapnak saját apostoli szövege van. Ezután a pap az Evangéliumot olvassa, szintén naptárhoz igazítva. Majd jön a Pátriárka üzenete Belgrádból. Ezután Hiszekegy, Miatyánk. A Miatyánkot vagy a kántor mondja, vagy gyerekek. Végül következik az áldozás, amire minden vasárnap van lehetőség. Egy aranyozott kehelyben vörösbor van, tálcán pedig erre a célra sültötöt zsemle. Az egyik zsemlet a pap kockákra vágja és azzal áldozunk.

Régen volt gyónás, ami abból állt, hogy szertartás előtt a pap elé járultunk, aki a stólát rárakta a fejünkre és csak annyit kérdezett, hogy felékszültél-e? Böjtöltél-e? A stóla alatt keresztet vetettünk.

Milyen esemény kapcsolódik még az ünnephez?

Egy héttel húsvét utáni vasárnap van a sírszentelés, de az ünnepkörhöz kapcsolódik. Ez felel meg a halottak napjának, ősszel nincs semmi. Ilyenkor sírra tojáást teszünk, gyertyát gyújtunk, a pap pedig a sírokat egyenként körbefüstöli. Minden családnak van egy könyve, amibe a halottai nevét beírja. A pap először a temetőben lévő nagy keresztnél egy kis szertartást tart, majd az összes könyvből végigolvassa az összes halott nevét. Utána kezdődik a sírszentelés. Ott is fontos az éneklés a kántor vezetésével.

Scherer Péter

Hogyan kötődik a városhoz?

Itt születtem Budakalászon, nagyszüleim is itt laktak és a szüleim is, tehát mi tősgyökeres budakalásziak vagyunk. Ide jártam iskolába, majd a szakmámat Pesten szereztem meg és ott is dolgoztam, de végig Budakalászon laktam.

Amikor megházasodtam, a Klisovác utcai részen volt egy telkünk és ott építkeztem. Bár az közigazgatási értelemben Pomázhoz tartozik, igazából budakalászi területnek számít. Emellett a Német Nemzetiségi Egyesületben tevékenykedek, mint vezetőségi tag.

Milyen alkalmakat szoktak szervezni?

A pandémia alatt nem lehetett szervezni semmit. Előtte svábbált, traccspartikat rendeztünk. Fenntartjuk a Svábházat, buszos kirándulásokra mentünk, de elég idős a korosztályunk, és az emberek féltek a vírustól. Az idei svábbált is ezért mondtuk le.

Húsvét köré szerveződő eseményeket is szerveznek?

A húsvétot családi és egyházi szinten ünnepeljük. A svábok túlnyomó része katolikus és valamikor, ha nem is mindenki, de a 90% biztosan járt templomba, főleg fiatalabb korunkban. Mi mindig azt mondjuk, hogy magyarok vagyunk, de svábok, bár egyre kevesebben vagyunk. A budakalászi templomba jártunk, nem a telepibe, mert régen teljesen külön volt a két egyházkerület, két pap volt. Szentistvánteleg akkor egy telep volt, Lenfonóig tartott a régi Budakalász.

A fiataloknak már nem úgy van idejük. Régen rendszer volt, reggel hatkor elmentem dolgozni, kettőkor végeztem, vagy dolgozott az ember kettőtől tízig, vagy tíztől hatig. Utána be lehetett osztani az időt, kimenni a földre kapálni, megetetni az állatokat. Ezzel szemben ma, amikor a fiatalok hazajönnek a munkából, már sötét van, vége a napnak.

Fotó: Hart-Nagy Tamás

Az ünnep a 40 napos böjttel kezdődik, majd húsvét előtti vasárnap van a virágvasárnap. Ekkor van a barkaszentelés. A miséről hazatérve a szentelt barkákat az épületek gerendái mellé tűzzük a ház védelmében.

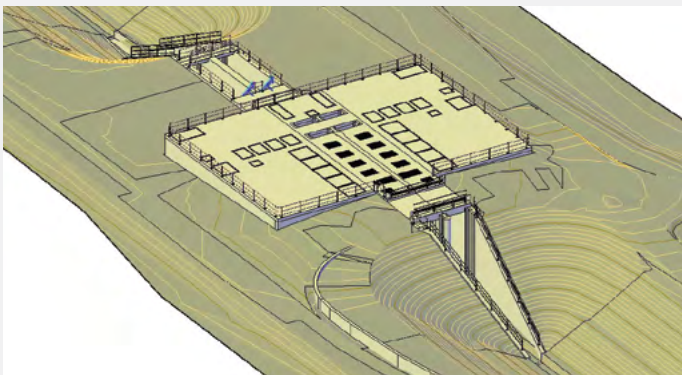
Nagycsütörtökön elhalkulnak a harangok, elmennek Rómába és utána csak kereplők szólnak. Kereplő jelzi a mise kezdetét és nincs orgonás mise. A kereplő fent van a templomtoronyban ma is, azt használják ilyenkor a harangok helyett. Csütörtökön is mise van és nagypénteken is. Pénteken szigorú a böjt, olyankor már senki nem eszik húst a szombati körmenet végéig. Áldozásra minden mise alkalmával van lehetőség. Gyónásra a mise előtt kell érkezni, régen ezekre az alkalmakra máshonnan is érkezett pap gyónatni. Nagyszombaton a templom körül van a körmenet, utána megszólalnak a harangok és hazaérve az emberek az ünnepi ruhában sonkát és tojáást esznek, akkora már megtörténik a feltámadás.

Locsolás hétfőn van, ami régen a cserkészcsapatban is meghatározó volt. Édesapám nagyon régen cserkészvezető volt (szerk: *A magyarországi cserkészlet 1948-tól a rendszerváltozásig nem működhetett*), de Deutsch Józsiékkal közösen többen újra megalakítottuk Budakalászon a cserkészletet a kalászi egyházközséghez kapcsolva, és jó pár évig csináltuk. Húsvétkor a cserkészgyerekek is megindultak locsolni és szárazon nem maradt egy lány sem. Mert mivel mentek? Szódásüveggel és vödörrel. Egy német és egy francia testvércsapatunk is volt, táboroztunk is együtt. Utána, mikor nem bírtuk, átadtuk a mi cserkészcsapatunkat a szentistvántelegieknek, mert időközben ott is megalakult. Azóta is Wettstein Andrásék viszik, és mi nagyon örülünk; szívemelengető, ahogy a gyerekek szeretnek oda járni.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

ZSILIPÉPÍTÉS – ÁLLAMI FELADAT A VÉDEKEZÉS, A BERUHÁZÁS AZ ÁRVÍZBIZTONSÁGOT SZOLGÁLJA

Megkezdődtek a Barát-patak torkolatánál épülő zsilip előkészületi munkálatai. A megrendelő a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, a kivitelező cég az Aqua-General Kft. Az uniós támogatással megvalósuló fejlesztésnek köszönhetően egy esetleges árhullám esetén sokkal nagyobb biztonságban lesznek a budakalásziak. A Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság tájékoztatása alapján a munkavégzés során törekednek arra, hogy a lehető legkevesebb kellemetlenséggel járjon az építkezés, de a környező üdülőövezet ingatlantulajdonosainak az építési forgalommal, átmeneti zajhatással és porral számolniuk kell.

A zsilip 3D-s terve

A Vízügyi Igazgatóság a gyakran 40 tonnás nehézgépjárműveket érhető okokból nem engedi a gáton közlekedni. Ezért, illetve a III. kerületi Királyok útja felőli kishíd korlátozott teherbíró képessége miatt, az építési forgalom csak a gát mellett kialakítandó ideiglenes úton tudja megközelíteni a Barát-patak torkolatát (ugyanúgy, mint az M0-s autópút és a Megyeri híd építésekor). Az ideiglenes út kialakítása során kizárólag az ideiglenes úrszelvénybe belógó ágak visszavágásához járult hozzá az önkormányzat, fakivágást eddig nem engedélyezett. Amennyiben pedig szükséges lesz, az Önkormányzat a helyi környezetvédelmi előírások alapján pótolni fogja.

A 2013-as rekord árvíz Budakalásznál. Fotó: Csók László

A gát melletti területről az ideiglenes szállítási útvonal a GYNK Ingatlanfejlesztő Zrt. területén halad tovább. Az érintett ingatlan besorolása külterületi szántó, így az itteni esetleges fakivágást, visszavágást kizárólag a Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztálya engedélyezheti. A 2023 tavaszán befejeződő építkezés végén vissza kell állítani az építési forgalommal és az építkezéssel érintett teljes terület eredeti állapotát.

A kivitelező Aqua-General Kft. a Környezetvédelmi Irodára eddig beérkezett kérelmei alapján a Gátör utcában és a Gát utcában számíthatunk még fákkal kapcsolatos beavatkozásra, azonban ez csak gallyazás, valamint visszavágás lesz a szükséges úrszelvény biztosítása érdekében. A patak torkolatánál, a burkolt mederben valószínűsíthetően szükség lesz fakivágásra is, ezzel kapcsolatos kérelem azonban az Önkormányzathoz még nem érkezett. A fapótlás – ha szükséges – itt is magától értetődő elvárás lesz.

A beruházással kapcsolatban elvárás a lakosság alapos tájékoztatása. Az önkormányzat erre időben felhívta a beruházó és a kivitelező figyelmét. A Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság április 4-én tartotta az első lakossági fórumot. A folyamatos lakossági tájékoztatásra egy kommunikációs ügynökséget fognak megbízni.

A Barát-patak és a Dera-patak közötti partszakaszon az árvízi védekezés állami feladat. A zsilipépítés árvízvédelmi szempontból kiemelt beruházás. A fejlesztés a városunknak is kiemelten fontos, hiszen Budakalász nagyobb biztonságban lesz.

MAXIMALIZÁLJA AZ ADÓBESZEDÉSI HATÉKONYSÁGOT AZ ÖNKORMÁNYZAT

A 2022-es évben Budakalász Város Polgármesteri Hivatalának Adóhatósága fokozottan ellenőrzi a helyi adók vonatkozásában az adatbejelentési-, valamint az adóbefizetési kötelezettségek teljesítését. Az ellenőrzés célja a bejelentésüket elmulasztó adóalanyok felderítése és felszólítása kötelezettségük teljesítésére, akik talán nem is sejtik, hogy kötelesek a helyi adót megfizetni.

A városi adóhatóság feladata az önkéntes jogkövető magatartás ösztönzése, melynek a követeléskezelési és végrehajtási eljárásban is érvényesülnie kell. A végrehajtást, mint kényszerintézkedést csak akkor kell igénybe venni az adóhatóságnak, ha a kötelezett nem teljesíti az adófizetési kötelezettségeit. A cél az, hogy a kényszerítő jelleg alkalmazására csak azon adózók esetében kerüljön sor, akik a kötelezettségeiket szándékosan nem teljesítik, vagy adóelkerülő magatartást tanúsítanak.

Tájékoztatjuk, hogy az aktuális „ADÓSZÁMLA KIVONATOT” az Elektronikus Önkormányzati Portálról belépve (<https://ohp-20.asp.lgov.hu/nyitolap>) a nap 24 órájában az arra jogosultak lekérdezhetik, és ellenőrizhetik esedékes tartozásuk vagy túlfizetésük nagyságát. A jelzett portálon elektronikus fizetést is teljesíthetnek az adózók. A szolgáltatás használatával lehetőség van arra, hogy az állampolgár saját, vagy más nevében a kiválasztott önkormányzati adóhatósághoz tartozó adó-, díj- és illetékfizetési kötelezettségét elektronikus úton teljesítse. Sikeres bejelentkezés esetén az „Adók, díjak, illetékek befizetése” kattintva megjelenik az Adók, díjak, illetékek befizetése felület.

Amennyiben a tartozásával vagy az adózással kapcsolatosan kérdéseik merülnének fel, vagy egyeztetni szeretnének, úgy munka-

társaink készséggel állnak az Önök rendelkezésére. Ha Önöknek fizetési nehézséget jelent a tartozás egy összegben történő megfizetése, úgy kérelmezhetnek részletfizetést.

ÁTADTÁK A PROLAN CSOPORT KUTATÁS- FEJLESZTÉSI KÖZPONTJÁT ÉS GYÁRTÓBÁZISÁT

Elkészült a budakalászi székhelyű Prolan Csoport kutatás-fejlesztési központja és gyártóbázisa. Az új épületet március 31-én, ünnepélyes keretek között adták át.

Elkészült a Prolan Csoport kutatás-fejlesztési központja és gyártóbázisa. A budakalászi székhelyű Prolan Irányítástechnikai Zrt.

Fotó: Szabó Zoltán

az ipari automatizálás egyik hazai fellegvára, az általuk fejlesztett termékek és rendszerek megtalálhatók közműszolgáltatóknál, vasúttársaságoknál és több mint félmillió háztartásban – fogalmazott köszöntőjében Mráz Dániel, a Prolan Zrt. vezérigazgatója.

A mérnöki tevékenységgel és műszaki tanácsadással foglalkozó vállalkozás egymilliárd forintos beruházását az állam 282 millió forinttal támogatta, segítve 174 munkahely megtartását. Az 1990-ben alakult cég Budakalász egyik legnagyobb foglalkoztatója, és adóbefizetéseivel hozzájárul a város bevételeihez.

VÉGET ÉRT AZ ORSZÁGGYŰLÉSI VÁLASZTÁS

Dr. Vitályos Eszter nyerte a 2022-es országgyűlési választást Pest megyei 3-as számú országos egyéni választókerületében. A Fidesz-KDNP jelöltje 98,84% feldolgozott-ságnál, 52,90%-os támogatottsággal győzött. Az ellenzéki összefogás színeiben induló Buzinkay György 36,37%-os támogatottságot ért el.

Pál Béla, a Mi Hazánk Mozgalom jelöltje 56 szavazattal előzte meg (4,35%) Kövesdi Miklóst, a Kétfarkú Kutyapárt jelöltjét (4,27%) Polocsányi Béla, a MEMO jelöltje a szavazatok 1,16, Tihanyi Csaba, a Normális Párt jelöltje 0,55, Pálmai Ferenc, a Munkáspárt és az ISZOMM jelöltje pedig a 0,41 százalékát kapta.

Budakalászon 9130 választópolgár szerepelt a névjegyzékben. A választáson vasárnap 18:30 óráig 7163 fő (78,46%) adta le szavazatát, ami jócskán meghaladta az országos részvételi átlagot.

KÖZMEGHALLGATÁS

Április 27-én, szerdán közmeghallgatás lesz a Faluházban. A közmeghallgatás nyílt testületi ülés, amelyen Budakalász lakói közvetlenül az egyéni körzetekben és a kompenzációs listáról bekerült képviselőkhöz intézhetik a közügyekkel kapcsolatos kérdéseiket és javaslataikat, így közvetlenül is részt vehetnek az önkormányzati feladatok meghatározásában és végrehajtásában. Az esemény 2022. április 27-én, szerdán 17:00 órakor kezdődik a Faluház nagytermében. Szeretettel várjuk a budakalásziakat!

ÁPRILIS KÖZEPÉTŐL TELEPÜLÉSRÉSZENKÉNT LESZNEK LAKOSSÁGI FÓRUMOK

A 2011 Egyesület programjának megfelelően elindult a városrendezési eszköztár teljes felülvizsgálata, az Élhető Budakalász településfejlesztési program. A helyzetértékelést segítő lakossági kérdőívet közel hatszáz budakalászi töltötte ki, a fókuszcsoportos találkozókra pedig a helyi civilek, egyesületek, vállalkozók és intézményvezetők mondták el véleményüket, javaslataikat. A Településfejlesztési Konceptió képezi majd az alapját a Településrendezési Tervnek, az új Helyi Építési Szabályzatnak és a Szabályozási Tervnek. Ezt a munkafolyamatot április közepétől településrészenként megtartott lakossági egyeztetések kísérik.

A Budakalász jövőjét meghatározó új Helyi Építési Szabályzat az év végére várható. A szakértői anyagok célja a városfejlesztési döntések megalapozása, de az uniós és hazai pályázati lehetőségek miatt is fontosak. Valamennyi dokumentum elérhető a város honlapjának (www.budakalasz.hu) nyitó oldaláról.

A fórumok időpontjai és helyszínei:

Április 13. szerda, Kalász Suli

– Ófalu, Vasútsor, alsó madárutcák

Április 20. szerda, Patakpart Iskola

– Taván, Prekoberdő, felső madárutcák

Április 21. csütörtök, Faluház – Klenity, Tópart

Április 28. csütörtök, Faluház – Szentistvántelep

Május 2. hétfő, Kalász Suli – Berdő

Május 4. szerda, Faluház – kertés területek

Május 5, Faluház – Üdülőövezet, Lupa-sziget, Duna-part

INTÉZMÉNYI HÍREK

Óvodai beíratkozások

KEDVES LEENDŐ OVISOK, HAMAROSAN TALÁLKOZUNK!

Lassan eljön az óvodai beíratkozás ideje. A leendő óvodás gyermekek és szüleik számára két év után idén ismét a korábbi hagyományaink szerint kerülhet sor az ismerkedésre a Budakalászi Nyitnikék Óvodával. Bízunk benne, hogy ezek a lehetőségek hozzájárulnak ahhoz, hogy ez az izgalommal teli időszak pozitív élményekben gazdagon teljen majd.

Április 11-én 17 órára várjuk a szülőket egy tájékoztatóra a Pomázi úti székhelyünkre, ahol megismerkedhetnek óvodánk működésével, a vegyes csoportok főbb jellemzőivel, a pedagógiai programunkkal, a beíratkozással kapcsolatos tudnivalókkal. Ez az alkalom remek lehetőség arra is hogy beszélgetés keretében közvetlenül megválaszoljuk a feltett kérdéseket.

Kalász Suli

NYÍLT NAP A LEENDŐ ELSŐSÖKNEK

Az iskolakezdés előtt álló gyermekek életében az egyik legfontosabb pillanat, amikor beléphetnek az intézmény kapuin, találkozhatnak a tanítóknikkal.

Idén a beíratkozás előtti időszakban több olyan programot is szerveztünk, ami alkalmat teremt a szülőnek és az óvodásoknak egyaránt arra, hogy megérezzék a Kalász Suli légkörét, megismerjék azt a helyet, ahol sok évet eltöltenek majd, és egy befogadó, baráti közösség nyújt majd biztonságot számukra.

Patakpart Általános Iskola

ELOLVADT A TEGNAPI HÓ, A TAVASSZAL JÖHET MINDEN JÓ

Március első napján, a kislebábokat tűzre vetve elűztünk minden rosszat a télből. A „Jöjjön a tavasz, vesszen a tél!” felszólításnak hamar meglelt az eredménye, rövid időn belül beköszöntött a napsütötte idő a Patakparton.

A „Csodálatos Kárpát-medence” elnevezésű vándorkiállítás, mely a Kárpát-medence szépségeire hivatott felhívni a figyelmet, március 7-e és 18-a között színesítette iskolánk mindennapjait. A kiállítás té-

mája ezen időszak alatt a tanórakba is beépítésre került.

A március 15-ei eseményeket az alkalomhoz illő, fiatalos lendületű műsorral 4.S osztályos tanulóink hozták közelebb kicsikhez és nagyok-

Az ismerkedés következő programja a Játszódélelőttünk, amit április 23-án szombaton, 9-11 óráig tartunk. Azért hétfégén, hogy ebben a két órában a leendő családok zavartalanul látogathassák végig mind a 11 csoportunkat, megismerkedve az ott dolgozó kollégákkal, az ott található játékokkal.

A beíratkozást, a Szalonka utcai Tagintézményünkben tartjuk április 25-26-án mindenkinek, aki szeretné, hogy gyermeke 2022. szeptember 1-től a Budakalászi Nyitnikék Óvodába járjon. A beíratkozással kapcsolatban minden fontos információ elérhető az óvoda honlapján, a kihelyezett plakátokon, és a város honlapján. A fenti programokon túl, a +36703336231 telefonszámon személyesen is rendelkezésükre állók.

Szeretettel várjuk Önöket!

A Telepi Oviban 2022. április 25., hétfőn 7.30-17.00 és 2022. április 26., kedden 7.30-17.00 között lesz a beíratkozás. Bővebb információ telefonon (26/340-556) vagy az óvoda honlapján olvasható (www.telepi-ovoda.hu)

*Grünvald Tímea és Márkus Mónika
intézményvezetők*

A múlt hónapban megrendezésre került kézműves foglalkozások után most a nyílt napunkra hívtuk az érdeklődőket.

A leendő elsős tanítók, Kovács Zsófia és Róna-Horváth Szilvia 4-es osztályaikkal mutatták be mindazt, amit a gyermekek az előző években elsajátítottak matematikából, magyar nyelvből, irodalomból és környezetismeretből. A vidám órákon a diákok lelkesen és ügyesen dolgoztak, segítették tanítójukat az izgalom közepette. Megható volt látni az igyekezetüket.

A bemutatók második felében Giay Anikó és Szilágyiné Dér Barbara elsős németóráit tekinthették meg a Kalász Suliba érkezők. Kis elsősök még csak néhány hónapja ismerkednek a német nemzetiségi nyelvvel és kultúrával, de már így is rengeteg mondókaival, dallal kápráztatták el a kíváncsi szülőket.

Reméljük, a Kalász Suliba látogatók számára ízelítőt tudunk adni a nálunk folyó oktatásról és a jó hangulatról is.

A beíratkozásra 2022. április 21-én és 22-én kerül sor, melyről pontos információkat a honlapunkon találunk.

Mindenkit szeretettel vár a Kalász Suli közössége!

hoz egyaránt. Rádás-ként, az előadásban részt vevő diákok szülei is megtekinthették a produkciót.

A 2022/2023-as tanévre szóló általános iskolai beíratkozás időpontja 2022. április 21-22. (csütörtök és péntek). A beíratkozáson a személyes megjelenés kötelező, azonban 2022. április 6-tól elérhetővé válik az ügyintézés meggyorsítását segítő elekt-

ronikus beíratkozás szülői felülete. További részletekkel kapcsolatban a hirdetés megtekinthető iskolánkban kifüggesztve, illetve a patakpartiskola.hu-n.

Szentistvántelepi Általános Iskola

GYŰJTÉST SZERVEZTÜNK

Szülői kezdeményezésre iskolánkban gyűjtést szerveztünk az ukrainai menekülteknek. Néhány nap alatt több kisteherautónyi felajánlás érkezett, amit folyamatosan szállítottak el a szülők. Nagyon jó volt látni ezt az összefogást és segítő szándékot.

PÉNZ7

A Szentistvántelepi Általános Iskola felsős tanulói idén is részt vettek a Pénz7 Pénzügyi és Vállalkozói Témahét rendezvényein. A hét során matematika és informatika órákon kamatszámítással foglalkoztak, pénzügyi fogalmakról beszélgettek tanáraikkal. A 7.b, 7.c és 8.b osztályos tanulók megismerkedhettek a bankban intézhető tevékenységek során felmerülő alapfogalmakkal, és az ideai témakör keretében a pénzügyi megtakarításokról beszélgethettek Balázs Tündével, aki vendéglelőadóként érkezett hozzánk.

RÉSZT VETTÜNK A HARMADIK KALÁSZI TAVASZKÖSZÖNTŐN A KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

A Harmadik Kalászi Tavaszköszöntőn Bor Tünde, Csondor Virág, Fogarasi Réka, Keresztúri Anna, Kovács Lili, Molnár Gréta, Tamás Helga és Somfai Regina „A csengő hangú közös éneklésért”, felkészítőjük, Séra Anna tanár-

nő pedig a „Hegedűjátékkal megerősített közösségépítésért” kapott emléklapot. Nagyon büszkék vagyunk rátok! Köszönjük a sok befektetett energiát, mellyel iskolánk jó hírért viszitek tovább.

Zeneiskola

2022. február 5-én, Budapesten a XV. Országos Klarinétverseny döntőjén Andrásfalvy Sára szép, muzikális produkciót nyújtott. Felkészítő tanára Kispálné Hoppál Hajnalka.

Lakos Mihály 2022. március 4-5-én Kisújszálláson a XIV. Országos Kürtversenyen, az 1. korcsoportban Különdíjban részesült! Felkészítő tanár, Bera Zsolt. Mindkét produkció zongorakísérője Dankovics Valéria tanárnő.

2022. február 8-án a XI. Országos Czipra László furulyaverseny területi válogatóján, Dunakeszin nagy sikert ért el furulyásaink - magas pontszámmal mehetnek tovább a döntőre. Hoffmann Kincső szóló produkciójával, valamint a furulyás kamaraegyüttes: Hoffmann Kincső, Wendl Julianna, Illényi Virág, Forián-Szabó Adél, Kisvölcsy Kinga tagokkal érte el ezt a szép eredményt. Csembalón kísért Csizmadia Angelika kollégánk, felkészítő tanár: Reikort Ildikó. Gratulálunk a növendékeknek és kollégáinknak!

2022. február 27-én nagy sikerrel zárult Szedmák Eszter csembalóművész, egykori növendékünk jótékonysági hangversenye. A nagy tehetségű fiatal művész Párizsból tért haza e koncert kedvéért. A koncert nem valósulhatott volna meg Csizmadia Angelika csembaló tanárunk ide-

MÁRCIUS 22. - A VÍZ VILÁGNAPJA

Ezen a napon többek között úgy is megemlékeztünk a Víz világnapjáról, hogy egy Mobil Óceánáriumot állítottunk fel az iskolában, ahol az alsós gyerekek fél óránkénti váltásban megtekinthettek egy kisfilmet az óceánok élővilágáról.

WWF - VR EXPEDÍCIÓ

Virtuális osztálykirándulásra invitálta az iskolásokat a Lenovo és a WWF Magyarország: a VR Expedíció néven induló és a virtuális valóságra (VR) építő technológia segítségével diákok megismerhetik az ország érintetlen természetének szépségeit. A cég ehhez 360

fokos kamerával rögzített kisfilmeket, többek között természetvédelmi területen is. A VR-szemüvegekkel egy sokkal izgalmasabb és érdekesebb megközelítésből lehet bemutatni a környezetet. A VR Expedíció segítségével a diákok a háborítatlan erdők és vízpartok világába repülhettek.

SOK KICSI, SOKRA MEGY!

Iskolánkban is elindult a használtolaj gyűjtése. A gyűjtőedénybe használt sütőolaj, sütőzsiradék, kókusz- és pálmaolaj is elhelyezhető. A rendszer „cseppmentes”: lezárt csomagolásban (műanyag palackban vagy befőttesüvegben) helyezhető el az összegyűjtött használt olaj a gyűjtőbe. Az elszállított hulladék minden kg-ja után 25 Ft/kg támogatást nyújt a szolgáltató intézményünknek.

szállított saját hangszere nélkül, hiszen iskolánkban évek óta nincs használható csembalója. A jótékonyság jegyében a szállítást is térítésmentesen ajánlotta fel Gottlasz Zoltán hangszerszállító cége.

A koncerten közreműködő Hoffmann Kincső és Nagy Lea furulya szakos növendékek is remekül játszottak, kísért Csizmadia Angelika, felkészítő tanárunk Reikort Ildikó. Az összegyűjtött adományt az 5 millió forintos új csembaló beszerzésére fogja fordítani az alapítvány.

Március 22-én a III. Kalászi Tavaszköszöntő városi népzenei találkozóra a 3 helyi általános iskolából és a Zeneiskolából összesen 38 műsorszám érkezett, 110 gyermek és 11 tanár részvételével.

Este Jubileumi Népzenei Hangversenyt hallhattak az érdeklődők izgalmas szereplőgárdával, Kossuth-, Liszt- és Prima díjas művészekkel, akik valaha iskolánk tanárai vagy növendékei voltak.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk 2022. április 9-én szombaton 14-20 óráig a XI. Kalászi Tamburas Találkozóra illetve április 23-án szombaton 19 órakor a Kalász Jazz Band jótékonysági koncertjére!

25 ÉVES A KALÁSZ MŰVÉSZETI ISKOLA

„Utóvégre lehet élni zene nélkül is. A sivatagon át is vezet út. De mi, akik azon fáradozunk, hogy minden gyermek kezébe kapja a jó zene kulcsát s vele a rossz zene elleni talizmánt, azt akarjuk, ne úgy járja végig élete útját, mintha sivatagon menne át, hanem virágos kerteken.” (Kodály Zoltán)

Az iskola rövid története

A Kalász Művészeti Iskola (KAMI) 1997-ben alakult meg a Faluház ÁMK részeként. Az új zeneiskola alapító igazgatója a Kossuth-díjas Vujicsics Együttes egyik tagja, Eredics Gábor, aki 15 évig vezette az intézményt. 2001-ben a Faluházból kiválva az iskola önálló intézménnyé vált, ám az új épületet, ami az otthont nyújtja jelenleg is a zenetanulásnak, csak 2003-ban vehették birtokba. 2008-ban Hermeszné Uracs Mónika zongoratanár vette át az iskola igazgatói posztját, aki egy rövid megszakítással a mai napig lelkiismeretesen vezeti az intézményt. A 2012/13-as tanévben az iskola az Önkormányzat alól a Váci Tankerületi Központ fenntartása alá került. A 25 éves jubileum idején 25 szakirányon 31 zenetanár oktatja az iskola jelenleg 275 diákját.

Ahol a klasszikus zene és a népzene egymásra talál

Eredics Gábor hitt a klasszikus és a népzenei szakok organikus kapcsolatában; a Kalász Művészeti Iskola egyik sajátossága egy olyan pedagógiai kísérlet, melynek során a népzene és a klasszikus műfaj számtalan ponton kapcsolódik egymással. Ez az izgalmas házasítás új utakat nyitott meg a budakalászi zeneoktatásban, kamarazenélésben. Budakalász város színes népzenei hagyományokkal rendelkezik, megjelennek benne a magyar mellett a szerb és a német népi elemek is. Ehhez igazodva, a zeneiskolában lehetőség nyílik a népi hangszerek, zenei hagyományok megismerésére, elsajátítására is.

Mit nyújthat egy zeneiskola?

A zenetanulás, a hangszerjáték zenei, fizikai és lelki élmény, minőségi élményekre pedig mindenkinek szüksége van. Zenélés közben az idegrendszerünket stimuláljuk, hiszen a játék közben nagyobb és gyorsabb információáramlásra van szükség. A gyakorlás következtében egyes agyterületek között számos új kapcsolódás alakul, ami a zenetanuláson kívül is nagy hasznára válik a diákoknak.

„Egy zenész egyszerre több dologra figyel; kottát olvas, hangszert szólaltat meg, füllel kontrollál, elképzeli, alkot, kifejez, érzelmileg is bevonódik, így fel tud dolgozni örömet, bánatot is egyaránt. Azáltal, hogy valamilyen érzést, gondolatot egy darabhoz kapcsol, bele tudja tenni azt a zenébe, megélni, átadni azt.” (Hermeszné Uracs Mónika)

A kamarazenélés (társas zenélés) közösséget épít. Másokkal zenélni egy életre szóló tapasztalat, melynek során a növendékek szorgalmat, kitartást, másokra figyelést, empátiát, koncentrációt tanulnak. Megtanulják a társukat metakommunikációval érzékelni. Ezek a készségek bármikor hasznosíthatók életünk során a társas kapcsolatainkban, csapatmunkában vagy bármilyen jellegű együttműködésben. A tanárok először barátokat, ismerősöket állítanak kisebb kamarába, figyelve a fokozatosságra, az egyének személyiségére, majd idővel nagyobb együttesekbe, zenekarba delegálják a gyerekeket, mikor már könnyebben megy a kapcsolódás idegenekkel is.

„Örök életre szóló barátságok köttetnek. Az, hogy valakivel együtt zenél az ember, a lelkét nyitja meg a másik felé.” (Tóth Orsika)

A zenetanárok

A Kalász Művészeti Iskola tanárai Budakalász büszkeségei is, hiszen mindamelllett, hogy több esetben maguk is neves művészek, kiváló pedagógiai érzékkel bírnak. A mindenkori tanárok között 5 Kossuth-díjas, 6 Príma-díjas, de vannak Artisjus-díjas zenészek is. Nem elég jó zenésznek lenni, át kell tudni adni ezt a tudást. A zeneiskolában nagyon fontos a jó tanár-diák kapcsolat,

mert az órák nagy része egyéni oktatás. Nem csak a gyerekekkel kell tudni bánni, hanem a többi kollegával és a szülőkkel is, hiszen egy zenei pálya egyengetéséhez nélkülözhetetlen a szülői támogatás, együttműködés. Egy jó tanár, ha személyiségében passzol a tanítvánnyal, szinte bármit el tud érni a gyermeknél. Szedmák Eszter csembaló- és orgonaművész, a zeneiskola egykori tanítványa, aki 2016-ban a Herfordi Nemzetközi Orgonaverseny nyertese lett a következőképpen nyilatkozott a zeneiskoláról és a zongoratanáráról, akinél elkezdte a pályafutását:

„Nagyon hálás vagyok H. Kürtösi Mónikának, hiszen rengeteg módon támogatott: együtt készültünk fel koncertekre, versenyekre, elvitt más tanárokhoz is, kottákat, CD-ket kaptam tőle, valamint egyéb zenei tárgyakból (mint például a szolfézs és a zenetörténet) is oktatott. Ez a szeretetteljes és támogató légkör azonban nemcsak az ő osztályára volt jellemző, hanem az egész zeneiskolára. Nagyon jó volt a tanárok közötti együttműködés, így rengeteg projekt, koncert jött létre.”

Közeleg a felvételi

A zeneiskolában négy-öttszörös a túljelentkezés, különösen a közkedvelt szakokra, mint a zongora, a gitár és a fuvola. A kicsiknek csoportos szolfézs felvételi van, ahol oldott környezetben megfigyelik, hogy a gyermek érette-e a csoportos órára, bevonható-e a foglalkozásba, figyelik a zenei halláskészségét és a ritmusérzékét. Emellett a felvételi elbeszélgetésen felméri, hogy megvan-e az adott hangszerhez az állóképessége, fizikuma, megfelelő mérete a gyermeknek ahhoz, hogy el tudja kezdeni az adott hangszer. Alkalmasság alapján keresik meg, hogy melyik hangszeres szak az ideális a kezdőknek. A cél, hogy a felvételiző megtalálja a neki való hangszert és sikerélményeket tapasztalhasson meg általa.

A Zeneiskolába jelentkező gyermekeket 2022. június 14-én és 16-én (kedden és csütörtökön) délután online előjelentkezés után tanáraink meghallgatják. Játékos felvételi keretében vizsgáljuk a gyermek hallását (éneklés), ritmusérzékét (tapsolás). Kérjük, hogy a gyerekek egy-két dal eléneklésével készüljenek. A felvételi eredményéről írásbeli értesítést küldünk július elején.

TANULHATÓ TÁRGYAK:

Klasszikus zene: szolfézs, hegedű, gordonka, magánének, furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona, tuba, gitár, ütő, harmonika, zongora, csembaló.

Népzene: népi hegedű, népi brácsa, tambura, népi furulya, citera, népi ének, tekerő, népi harmonika.

A hangszeres évfolyamokon a heti 2 fő tárgy foglalkozás mellett a negyedik évfolyam végéig kötelező a szolfézs.

Minden érdeklődőt szeretettel várnak a Kezdők koncertjére május 5-én, csütörtökön 17 órakor, illetve a nyílt hétre - április 26.-29. között-, amikor bármilyen zeneórába bepillantást nyerhetnek az látogatók.

További részletek a zeneiskola honlapján (kami.edu.hu).

A zeneiskola épülete igen szűkössé vált a város igényeihez, a tehetséges felvételizők számához képest, de a Lenfonó irányában történő terjeszkedés megghiúsult a régi gyárterület alatti talaj szennyezettsége miatt. A KAMI bővítése régóta napirenden van, az Élhető Budakalász településfejlesztési programjának Településszerkezeti Tervében az Önkormányzat a már meglévő épület közelében keresi a terjeszkedés helyét.

Gulyás Rita

ÖSSZEFOGÁS

SEGÍTS, hogy segíthessünk!

Budakalászi összefogás az ukrajnai bajbajutottak megsegítésére

2022. február 22-én elkezdődött az orosz invázió Ukrajnában, amikor Oroszország hadműveletet indított a szomszédos Ukrajna ellen. A háború kirobbanását követően tömegesen hagyták el az otthonukat az ukrán civilek a harcok elől menekülve. A kárpátaljai kistalvánban, a határátkelőkön és a magyarországi befogadó állomásokon óriási szükséghelyzet alakult ki, így elkezdődött országszerte, így Budakalászon is az összefogás a bajbajutottak megsegítésére.

„Az ajándékozó bővelkedik, és aki mást felüdít, maga is felüdül.” (Példabeszédek könyve 11:25)

Budakalászon az Önkormányzat, a Művelődési Ház, a Katolikus Karitás és a Viola Egyesület összefogásával elkezdődött az adományok gyűjtése a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtárban.

Budakalász Város Önkormányzata kidolgozott egy kérdőívet, ahol a tárgyi adományokon túli felajánlásokat (önkéntes munka az adományok kezelésében, menekültek befogadása, szállás biztosítása, menekültek, adományok szállítása) regisztrálhatták a budakalásziak.

Pár nap leforgása alatt a Faluház adománygyűjtő helyisége megtelt dobozokkal, adományokkal és segítőkész önkéntesekkel. Március elsején elindult a budakalászi Prolan cég első adományokat szállító teherautója az ukrán határ felé a Katolikus Karitás Orvosmissziós csoportjához, ahonnan egyenesen Kárpátaljára szállították a Faluházban összegyűlt felajánlásokat. Az első márciusi missziós útról így számolt be a Katolikus Karitás munkatársa:

„A kivitt adományok gyakorlatilag teljesen a Faluházból, budakalászi gyűjtésből származnak. A helyzet jelenleg stabil, a pánik kisebb, de az ellátás akadozik vagy egyáltalán nincs. Sok adomány érkezik, így jelenleg még nincs nagy gond, éhezés, de azokban az intézményekben, ahol egyik napról a másikra 100-150 vagy több száz menekültet kell ellátni, rá kell készülni arra, hogy mi lesz 2-3 hét múlva. Az adományokkal a menekülteket befogadó intézményeken, családokon túl igyekszünk eljutni a legszegényebb, egyedülálló idősekhez is. Minden munkát, támogatást nagyon köszönünk a kárpátaljai magyarok és a menekültek nevében is!”

A második szállítmányt egy önkéntes juttatta el a Faluházból a Magyar Baptista Szeretetszolgálat mátészalkai raktárába, ahonnan a kárpátaljai falvakon túl a határállomásokra és a magyar befogadóállomásokra került az adományokból, elsősorban a Szeretetszolgálat munkatársainak kérése nyomán tartós élelmiszert, higiéniai és babaápolási termékeket juttattak el a rászorulóknak.

Március második felében elindult a harmadik nagyobb szállítvány, amit szintén a Katolikus Karitás Orvosmissziósai vittek át a határon és osztották szét Kárpátalján a ráti gyermekotthonban, egy tiszakeresztúri árvaházban, a nagyszőlősi Kartász központban, Rahón, a Karitás által a Magyar Házban üzemeltetett menekültszálláson, Körösmezőn, a helyi iskolában berendezett menekültszállón és plébánián, az aknaszlatinai Bolyai Líceumban, a magyar kormány által épített és jelenleg menekültszállásként működő tornacsarnokban, valamint a viski Karításban.

Ezúton is köszönjük minden budakalászinak az eddig beérkezett adományokat!

A Faluházban hétköznap reggel 7 órától 20 óráig továbbra is várjuk a következő adományokat:

VITAMINOK, VÉNY NÉLKÜL KAPHATÓ LÁZ ÉS FÁJDALOMCSILLAPÍTÓK, higiéniai termékek, gyermekápolási szerek (pelenka, nedves törölkendő, popsikrém), tartós élelmiszer, azonnal fogyasztható csokoládé, keksz stb.

Budakalászon több család is befogadott Ukrajnából érkező menekülteket, illetve az Önkormányzat és a Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálatának segítségével sikerült elhelyezni 17, ukrán egyetemen tanuló nigériai diákot, akik egy szálláshelyre akartak kerülni, így a lakosok felajánlása mellett intézményi kapcsolatok kiépítésére is szükségünk volt.

Városunkban az elszállásolt menekültek számára, amennyiben menedékesként elismert státusszal rendelkeznek, az Önkormányzat korlátozott számú álláshelyet biztosít, emellett segítséget

nyújt tartós élelmiszerrel, munkaközvetítéssel és szálláskoordinációval. Amennyiben a befogadottaknak 90 napos, ideiglenes státuszuk van, abban az esetben munkavállalásra, orvosi ellátásra és oktatásban való részvételre nincs jogosultságuk, de tartós élelmiszert és szükség szerint egyéb segítséget kaphatnak.

„Éhes voltam, és adtatok ennem. Szomjas voltam, és adtatok innom. Idegen voltam, és befogadtatok.” (Máté evangéliuma 25:35)

Gulyás Rita

Befogadó családok és a menekültek egyéni szükségleteihez igazodva Budakalász Önkormányzata a lehetőségekhez mérten próbál segíteni. Amennyiben kérdésük van, vagy szeretnének segítséget kérni, a következő e-mail címre írjanak: gulyas.rita@budakalasz.hu. Kérjük, írják meg a levélben a telefonos elérhetőségüket is!

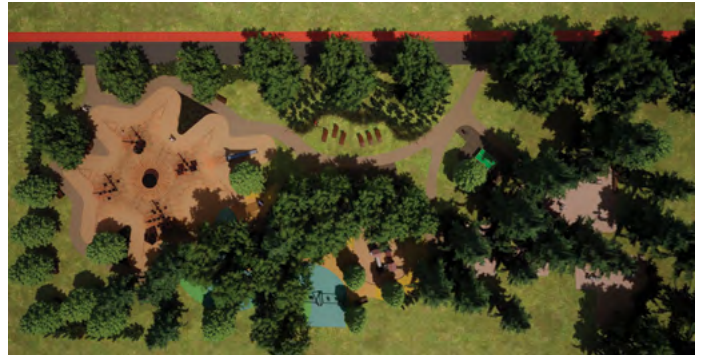
KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS

ELKÉSZÜLTEK AZ OMSZK PARK JÁTSZÓTERÉNEK TERVEI

Elkészültek a tervek, és ha minden az elképzelések szerint alakul, a nyár folyamán a budakalásziak birtokba vehetik a felújított Omszk park játszóterét, a fitnessparkot és annak környezetét. A mintegy 3000 négyzetméteres területen, a fejlesztéseknek köszönhetően nem csak a gyermekek érezhetik jól magukat, hanem a kikapcsolódásra, mozgásra vágyó felnőttek is.

A tervezést végző cég a novemberi kérdőíven érkezett 257 ötlet, illetve válasz alapján december közepén, a Faluházban mutatta be a tervjavaslatokat, és a lakossági fórumon kapott visszajelzések figyelembevételével folytatta a munkát. A tervező, Gyergyay-Tóth Erika előadásából kiderült, hogy egy árnyas, környezetbe illeszkedő, kicsik és nagyok igényeit egyaránt figyelembe vevő játszótér és fitness park kialakítása a cél.

A tervek időközben elkészültek. Az anyagból kiderül: a csaknem 3000 négyzetméternyi terület négy nagy egységre oszlik, melyek határozottan elkülönülnek egymástól, mégis szervesen összekapcsolódnak. A „nagyok birodalma”, a „kicsik birodalma”, valamint a fitness park között, központi helyen, mint egy főtér, található a pihenő terület, amely egy napozó és egy piknikező részből áll. Ez utóbbi területen a tervezők igyekeztek kihasználni a fák nyújtotta kedvező hatásokat, így aki betér, kedvére megpihenhet, kényelmesen élvezheti a napsugarakat, vagy éppen az árnyékban elfogyaszthatja az uzsonnáját, beszélgethet, kártyázhat is.

A tervezők igyekeztek kihasználni a fák nyújtotta kedvező hatásokat.

A nagyobb, 5-14 éves korú gyermekek egy mászásra, versenyzésre, ugrálásra, csúszdázásra, ücsörgésre alkalmas hatalmas 4 tornyú kötélhálót kapnak, amely 178 fő együttes befogadására is képes.

A kicsi, 0-5 éves korosztály egy szintén 4 tornyú, homokozó és különböző mászó elemekkel tarkított játszóvárat (0-3 év), 2 db – már meglévő, de áthelyezett – kétülékes hintát (lap, kisgyerek és baba ülőkével), 2 db rugós játékot, egy burkolatba süllyesztett trambulint, valamint egy különböző mászóelemekkel, 2 db csúszdával és alagúttal gazdagított játszódombot (2-5 év) vehet birtokba.

A felnőttek kikapcsolódását a 10 db meglévő, de felújított és szabványosított fitness eszköz, valamint a lakosság kérésére ide kerülő pingpongasztal segíti majd. A kényelemről, a játszótér megfelelő működéséről, a jó közérzetről különböző utcabútorok, két helyen elhelyezett kerékpártámaszok, napelemes világítótestek, hulladékgyűjtők és tájékoztatóablák gondoskodnak, továbbá ivókúttal, valamint 13 db újonnan ültetett lombhullató fával, 670 db cserjével és 233 db évelővel is gazdagodik a terület.

A burkolatválasztásnál a korszerűsége, a minősége és a természetközelsége törekedtek a tervezők. Mindezt műgyanta kötésű kavics-, valamint bézs árnyalatú, de mégis vidám színekben pompázó öntött gumiburkolattal kívánják elérni.

A gyerekek és a játszótér biztonsága kiemelten fontos, mindezt az egész területet minden oldalról körülvevő – a tó felől a természetes jelleget megtartva, cserjefoltokba épített – kerítés, cserjék, szolár lámpák, valamint térfigyelő kamerák segítségével oldják meg. A remények szerint a parkban mindenki megtalálja

majd a saját kis kedvenc helyét, ahol kedvére tud játszani, pihenni, sportolni, hűsölni és kikapcsolódni.

A tervezési szakasz befejeztével elkezdődhet a közbeszerzési eljárás, a téma várhatóan a márciusi ülésen kerül a képviselő-testület elé. A kivitelező kiválasztása után, májusban szeretnék megkötni a szerződést a pályázat nyertesével, és az önkormányzat ezután adja át a munkaterületet. Ha minden a tervek szerint alakul, a nyár folyamán birtokba vehetjük az új játszóteret és környékét.

A játszótér egyik leglátványosabb eleme a 4 tornyú kötélháló lesz.

A lakosság kérésére pingpongasztal is kerül a parkba.

Homokozó és különböző mászó elemekkel tarkított játszótér is készül.

A felnőttek is kikapcsolódhatnak majd az Omszk parkban.

Csúszda és alagút is lesz a játszódombon.

A parkban mindenki megtalálhatja a saját kedvenc helyét.

EGÉSZSÉG

Átfogó egészségügyi szűrőprogram Budakalászon

Március 24-én Budakalászra látogatott Magyarország legnagyobb mobildiagnosztikai központja. A szűrővizsgálatokra előzetesen jelentkezni kellett, de a sátrakban 30 standnál kaphatunk életmód tanácsokat, látványos anatómiai bemutatót tartanak a szakemberek, valamint rendőrségi balesetmegelőző felvilágosításon is részt vehetnek az érdeklődők.

– Áprilisban és májusban folytatódnak a saját szervezésű szűréseink Budakalászon – mondta a Faluház parkolójában tartott rendezvény megnyitóján Nagel István alpolgármester.
– A megelőzés és az egészséges életmód fontosságát nem lehet elégszer hangsúlyozni, és örömmel mondhatom, hogy településünkön komoly hagyományai vannak a szervezett szűrővizsgálatoknak. Ezen a napon száz ember szűrését végezték el, de aki

nem tudott eljönni vagy már nem fért be a mostani programba, az Egészségklub és az Önkormányzat közös rendezvényein fontos információkat kaphat az állapotáról.

A tervek szerint az ősszel is szerveznek egészségügyi szűrést Budakalászon.

EGYEZTETÉS A KALÁSZ SULI TORNATERMÉRŐL – az ütemtervnek megfelelően haladnak az előkészítő munkák

Helyszíni bejárással összekötött műszaki egyeztetés zajlott a Kalász Suli tornatermének tervezése kapcsán a Nemzeti Sportközpontok kérésére, a megvalósíthatósági tanulmány készítőinek bevonásával, az Önkormányzat, a fenntartó Váci Tankerület és az iskola képviselőinek részvételével.

A megbeszélésen a Nemzeti Sportközpontok (NSK) képviselője arról tájékoztatta a megjelenteket, hogy kiválasztották a megvalósíthatósági tanulmány tervezőjét, majd ismertette az előttünk álló időszak fő feladatait. A Nemzeti Sportközpontok felel a megvalósíthatósági tanulmány, az engedélyezési és a kivitelezési dokumentáció elkészítéséért, valamint a helyszíni vizsgálatok lefolytatásáért. Az NSK várhatóan május közepén választja ki az engedélyes és a kiviteli tervek készítőjét. Az engedélyes tervek július közepére készülnek el. A megvalósíthatósági tanulmány készítője szorosan együtt dolgozik az Önkormányzattal, illetve a főépítéssel.

Az előkészítő munkák befejezésének határideje 2022. október 31-e. A központi költségvetési forrásból megvalósuló beruházás, amelynek előkészítéséhez csaknem 91 millió forintot biztosít a Kormány, ha minden a tervek szerint halad, a 2024/2025. évi tanév kezdésre készülhet el. A héten megkezdődnek a helyszíni vizsgálatok (fúrások, geodézia) is a tervezési területen.

A budakalászi önkormányzat elképzeléseiről dr. Váli István, a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság elnöke beszélt. Az ötletgazda építészmérnök prezentációjából kiderült: megvizsgálták a jelenlegi helyzetet és a lehetőségeket, ezek alapján pedig javaslatokat fogalmaztak meg az új tornaterem építésével kapcsolatban. A koncepciótervben az iskolaépülethez szervesen kapcsolódó tornaterem, öltözők, szertár, orvosi szoba, illetve egy megfelelő méretű zsebongó is szerepel.

A beruházás kapcsán a jelenlegi parkolási viszonyokat felülvizsgálják, a közterület forgalma pedig áttervezendő. A mostani gyermeklétszám alapján a konténer termeket a fenntartó a ter-

A helyi koncepciótervben az iskolaépülethez szervesen kapcsolódó tornaterem, öltözők, szertár, orvosi szoba, illetve egy megfelelő méretű zsebongó is szerepel.

vek szerint megszünteti. Fontos lenne, hogy a tornateremmel együtt az iskola új bejárata is elkészüljön, ezzel pont kerülne egy hosszabb ideje húzódó téma végére. Az iskola és a tankerület álláspontja szerint is hasznos lenne a tornaterem és az aula összenyithatósága, valamint az új létesítmény iskolán keresztül történő megközelítése.

A helyiek kérése, hogy az új sportlétesítményben kapjon helyet egy szabvány méretű kosárlabdapálya. Budakalászon egyébként is élénk a sportélet, óriási az igény a tanórákon kívüli sportolási lehetőségekre, így egy megfelelő tornaterem ezeket a kéréseket is ki tudná elégíteni. Nem a projekt része, de az Önkormányzat tervei között szerepel továbbá, hogy legyen szélesebb a járda az iskola környékén és körbejárható a sulis terület, így egy rendezett közterület alakulhat ki, ami méltó lenne a nagy múltú intézményhez.

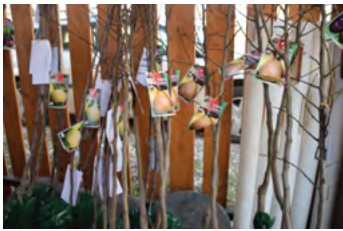
A Kalász Suliban jelenleg korlátozottak a mindennapos testnevelésórák lehetőségei. Az intézményben 21 osztálycsoportban 453 gyermek tanul, és a szabadtéri pályák mellett csak egy alacsony belmagasságú tornaszoba áll a gyerekek rendelkezésére.

Szép számú résztvevő a budakalászi várostakarítási akción

Március 26-án tartottuk az idei tavaszi várostakarítási akciót Budakalászon. Akik jelentkeztek, lelkiismeretes munkát végeztek, és újból kiderült, hogy sokan szeretnének tenni városunk rendezett, tiszta környezetéért. Mindenkinek köszönjük a részvételt!

Több mint száz gyümölcsfa talált gazdára

Az erdélyi Felenyedi Református Egyházközség felajánlása nyomán meghirdetett gyümölcsfa-akción jóvoltából a budakalásziak ingyenesen juthattak hozzá összesen 104 szilva, cseresznye, alma, körte,

kajszi- és őszibarack gyümölcsfához. A fákat az előzetes regisztrációt követően vehették át a helyiek a Polgármesteri Hivatal udvarán, az átadás-átvételi megállapodás aláírását követően, egy hasznos tájékoztatóanyag kíséretében.

Körzeti erdőtervezési eljárás

Elindult a Pilis-Visegrádi erdőtervezési körzetre vonatkozó körzeti erdőtervezési eljárás. A Nemzeti Földügyi Központ Erdészeti Főosztály az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényi szabályozásnak megfelelően megindítja a Pilis-Visegrádi erdőtervezési körzetre vonatkozó körzeti erdőtervezési eljárást.

A körzeti erdőtervezés kiterjed az erdők állapotának figyelemmel kísérésére, szolgáltatásai, haszonvételi lehetőségei folyamatos biztosítására, az erdőhöz fűződő közérdek érvényesülésére, valamint a fenntartható erdőgazdálkodási tevékenység tervszerűségére. Az állam elsősorban a körzeti erdőtervezéssel, az erdők állapotának és a fenntartható erdőgazdálkodás tartalmi kereteinek erdőtervezési körzet szintű rendszeres felülvizsgálatával, illetve erdőrezszt szintű meghatározásával biztosítja. Az eljárásról a www.budakalasz.hu honlapon található további információkat.

Elkészült a Környezetvédelmi Program egyeztetési anyaga

Budakalász Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2021-ben döntést hozott a Települési Környezetvédelmi Program I. időszakában történt intézkedések, a település környezeti állapotának megismerése alapján a második Környezetvédelmi Program elkészítésére, mely egy helyzetértékelésre épülő intézkedés- vagy programcsomag a következő hat esztendőre nézve. A megbízott vállalkozó elkészítette a Környezetvédelmi Program egyeztetési anyagát.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48/F. §-a alapján a Programot elfogadás előtt véleményezésre meg kell küldeni a környezetvédelmi, az ingatlanügyi, a vízvédelmi és a vízügyi hatóságnak, valamint az egészségügyi államigazgatási szervnek és az illetékes megyei önkormányzatnak.

FELHÍVÁS AJÁNLATTÉTELRE

Tisztelt Kertészek, Parképítők!

Budakalász Város Önkormányzata ajánlatot kér a közterületen található konténerok, köedények és virágágyások egynyári virágokkal történő beültetésére, kezelésére és fenntartására 6 hónap időtartamig. Az egynyári virágágyások beültetését, időjárástól függően előre láthatólag 2022. április 25. és 2022. május 20. között kell elvégezni.

Ajánlattételi határidő: 2022. április 7.

Az ajánlat benyújtásának címe:

Budakalász Város Önkormányzat; 2011 Budakalász, Petőfi tér 1.

E-mail: info@budakalasz.hu

Tisztelt Virágtermesztők, Kertészek, Kereskedők!

Budakalász Város Önkormányzata ajánlatot kér a közterületen található virágtartó edényeinek futó muskátlival történő beültetésére.

Ajánlattételi határidő: 2022. április 11.

Az ajánlat benyújtásának címe:

Budakalász Város Önkormányzat; 2011 Budakalász, Petőfi tér 1.

E-mail: info@budakalasz.hu

További információk: Fetterné Ferenczy Beatrix irodavezetőnél a 0670-984-9833-es telefonszámon, a beatrice@budakalasz.hu e-mail címen, illetve a www.budakalasz.hu honlapon.

Továbbá biztosítani kell a lakosság részére a Program véleményezésének lehetőségét is. A Program a www.budakalasz.hu honlapon, valamint a Hivatal ügyfélszolgálatán nyomtatott formában elérhető 2022. április 30-ig.

Írásos véleményüket az info@budakalasz.hu email címre kérjük megküldeni. Köszönjük!

MÚLTIDÉZŐ

BALOGH BÉLÁNÉ, A HOLOKAUSZT BUDAKALÁSZI ESEMÉNYEINEK UTOLSÓ TÚLÉLŐJE

„A Klinger gyár lakatosának, Wenczel Ferencnek és feleségének – aki ugyanott volt varrónő – újító ötlete támadt egykoron: építsenek mozgóképszínházat Budakalászon! A Fő utcán lévő telkükön kezdték el az építkezést, ám sajnos hamar elfogyott az erre a célra szánt megtakarított pénzük, így leállt a mozi építése. A környékeliek érdeklődve figyelték az eseményeket és azonnal színre léptek, amint a nehézségeket észlelték. Denkstein Jenő bácsi, a rőfös és Herczfeld Marci bácsi, a közeli hentes baráti szívességből anyagiakkal támogatták a kezdeményezést, így az építkezés 1926-ban folytatódhatott.

A budakalászi ortodox közösség tagjai zsidó vallású magyar hazafiakként határozták meg magukat, és békésen éltek együtt a helyi szerb, sváb és magyar falubeliekkel. Az első világháborúban harcoló több híres budakalászi honvéd származott a Denkstein családból. Denkstein József fiai közül az világháborúban Márton hősi halált halt. Denkstein Dezső, Károly és Jenő pedig kitüntetéssel érkeztek haza Budakalászra.

Denkstein József nyolcvanadik születésnapját az egész város együtt ünnepelte, temetésére pedig szintén együtt mentek az emberek a zsidó temetőbe. Pár évvel később a falu hőseit, Denkstein Jenőt, Dezsőt és Bélát munkaszolgálatosként hívták be. Denkstein Jenő 1942. szeptember 13-án írt utolsó levelét máig őrzi a családja.

A mai Budai úton több üzlet is zsidó családok tulajdonában állt. A hentesüzlet például a Herczfeld családé volt a mellette álló szatócsbolttal együtt, aminek a helyén ma a cukrászda működik. A családok történetét a tavalyi Hírmondó dupla cikkben dolgozta fel. Idén a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapja alkalmából Balogh Bélánét, a holokauszt budakalászi eseményeinek utolsó túlélőjét kérdeztük.

– Balogh Béláné vagyok, született Denkstein Judit, Denkstein Jenő lánya. Hogy mondjam; én maradtam meg, mint holokauszt áldozat. Nyolcvanhedig évemet töltöm be, ha Mindenható megengedi, áprilisban.

Nagypapa mikor halt meg? 40-ben, 41-ben, nem tudom pontosan. Lehettem négy vagy öt éves, amikor az udvaron fölgravatozták. A fél falu ott volt a temetésen, föltették egy stráb kocsira – ezt már anyámtól tudom, mert ugye mi nem jöhettünk ki a szobából. Végig a falun elvitték a Kőbányai úton át a zsidó temetőbe, ott egy gyönyörű márványkő sírköve volt neki. Talán kétszer voltam

Fotó: Hartl-Nagy Tamás

abban a temetőben, de most már évek óta nem. Örülök, ha menni tudok, ide is kocsival hoznak.

Először összeköltöztettek minket apám bátyjának a családjával; Denkstein Jenő családját elköltöztették Denkstein Dezső családjának a házába, ami budakalászi Budai út 55 szám alatt van. A két család, a két özvegyasszony, ugye itt maradt, az egyik két gyerekkel, édesanyám három gyerekkel. A mi házunkat (Budai út 29: szerk) a falusi orvosnak, dr. Lengyel Lászlónak utalták ki.

Ahol most a péküzlet van, volt egy külön terem. Valahonnan onnan szedték össze ezeket a katonákat. Én gyerek voltam. Régen a Fabro háznál volt bejárata az iskolának, ott állt egy hatalmas ecetfa, az alatt ültünk. Ma ott egy osztályterem épülete áll.

Akárhányszor arra járok, ahol a fa volt, mindig olyan rossz érzés fog el: ott ültünk. Mikor hazajött a bácsikám és elmondták neki, hogy minket odavittek az iskolaudvarba, akkor szerencsétlen odajött és be akart menni. A német katona behívta – ezt saját szememmel láttam – és végig kellett menni neki négykézláb egész a kultúrházig, és ütötték végig puskatussal a hátát. Erre

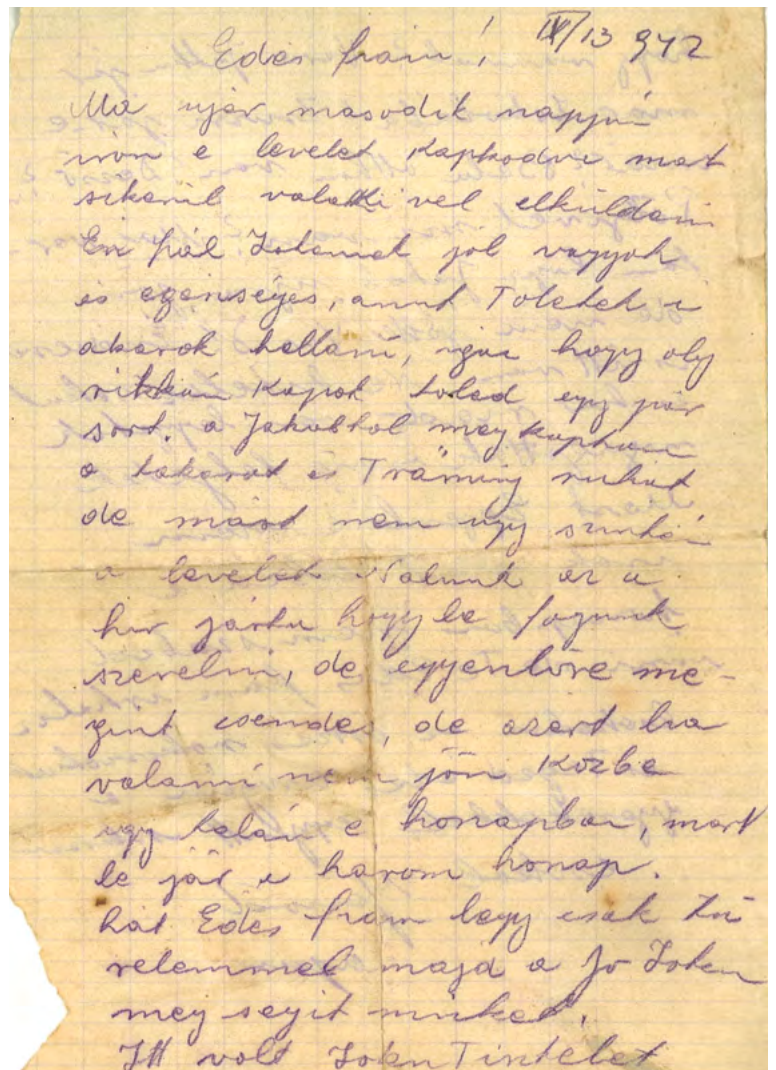
emlékszem. Körülöttünk ott ültek, mindenki ott ült és betakarozott, amivel tudott. A német katona odajött anyámhoz és elvitte a nővéremet krumplit pucolni. Hogy az én anyám ott min ment keresztül, azt én nem tudom fölfogni. Minket az érdekelt, hogy a Katót hazaengedték, hogy hozzon ennivalót és örültünk, a kenyérnek és a lekvárnak, amit hozott. Mi gyerekek voltunk, örültünk, hogy ételhez jutottunk. Hogy kik ültek körülöttünk, azt én nem tudom. Hogy ők min mentek keresztül, azt már ő tudja.

Elvittek minket a csillaghegyi gettóba, nyár volt. Lovaskocsival mentünk. A gettó egy saroképület volt, az Esti Kurír egykori nyaralója. Egy rendeletnek köszönhetően minket onnan hazaengedtek (szerk: a család a honvéd hőseire való tekintettel szabadult), a többieket elvitték. Visszakaptuk a házat, 44-ben háború volt, itt mentünk le a pincébe, ha szirénázás volt. Valamikor volt ez a kék iskolai csomagolópapír, azt kellett az ablakokra rakni, hogy ne szűrődjön ki fény. Jöttek a gépek, anyuka azt szépen az ablakokra rakta, de akkor nem használtunk mindent, örültünk, hogy egy szobát tudunk fűteni.

Később megjelent egy német katona, azt mondta, hogy elvisznek minket. Az én nagynénikém, mivel itt a faluban ismertük a nyilasokat is, elment a nyilasházba, hogy tudnak-e a német katonáról, aki azzal állított be hozzánk, hogy minket elvisznek. A nyilasok azt mondták, hogy a katonát valaki fölbérelhette és szegény anyám nem mert kimenni az udvarra, mert nem tudtuk, hogy hol van a nagynénikém. Vártuk, hogy jönnek értünk, a végén nem jött senki. Később megjelent egy csendőr. A nevét nem tudom. A családja korábban a tizenkétméteres pincénkbe járt légóba. Beállított és azt mondta, hogy Denksteinné ne haragudjon, de el kell magukat vinni, a gyerekekkel együtt a Mosonyi utcai börtönbe. Összepakoltak, beültünk a kocsiba, elvittek minket. Beraktak egy marhanagy helyiségbe. Valaki sírt, riadó volt, a másik aludt, a harmadik beszélgetett, anyám ült a priccsen. A nővéremmel azzal szórakoztunk, hogy nyomkodtuk a poloskákat, ezt tudtuk csinálni. Megkaptuk a kaját, minden reggel le kellett menni az udvarra körbe, a csajkával mentünk vissza. Harmadik nap szóltak anyámnak, hogy menjen fel az irodába és pakoljunk össze, mert mehetünk haza. Akkor kötelező volt ez a sárga csillag viselése; mikor kiléptünk az utcára, anyukám mondta, hogy ne vegyétek föl a kardigánt, nehogy újra elvigyenek minket. Hogy hogy jöttünk haza, HÉV-vel, villamossal, nem tudom.

Volt az édesapámnak katona éveiből valamikor egy méltóságos Szabó Zsigmond nevű barátja. Amikor hazaértünk, akkor tudtuk meg, hogy a nagynénikém fölvette vele a kapcsolatot. Zsigabácsi a minisztériumban dolgozott és rajta keresztül hívták édesanyámat, hogy jelenjen meg az irodába, így menekültünk meg. Zsigabácsinak nem volt családja, idős korában szegénységben élt, gyakran meglátogattuk.

1950-ben kerültem a Magyar Optikai Művekhez és onnan is mentem nyugdíjba, a szakmám optikus. Negyven év alatt voltam sztahanovista, kiváló dolgozó, honvéd kitüntetéset kaptam és amit még lehetett. Az Optikai Műveknél lehetőségem nyílt egy három hetes

útra jelentkezni. Krakkó, Zakopane, Auschwitz. Én így voltam Auschwitzban, a haláltáborban. Korábban Budakalászon szervezett az egyház egy utat és onnan visszahallottuk, hogy apámnak a nevét ott látták. Ezért ragaszkodtam ehhez az úthoz. És képzelje el, hogy bementünk a haláltáborba és gyönyörű nagy táblákra van fölírva a névsor, ABC szerint. És ahogy végigmentem a névsoron, le kellett hajolnom, egész alul megtaláltam az apámnak és a bátyjának a nevét. Persze elkezdtem zokogni, fölemeltek. Vadi-degenekkel voltam, senki ismerősöm sem volt, legfeljebb a buszon megismerkedtünk. Amikor visszaértünk a szállásunkra, akkor elmeséltem, hogy miért jöttem. Nagyon büszke vagyok a családomra, még a nagypapára is emlékszem.

Senkire nem haragszom, régen mindenkivel jóba voltunk. A mozi-tulajdonossal, akkor még telefon nem volt, internet nem volt, elment apám Pomázra, hogy tudjanak építkezni tovább Rózanéniék. Wenczel Rózának hívták az asszonyt, itt főtt az udvarban anyám adott nekik helyet, csináltak egy disznóólat és a padlást is használták. A kapu nyitva volt állandóan, azelőtt az emberek jobban összetartottak. Természetes volt, hogy járnak ide be hozzánk és anyám soha senkivel nem éreztetett semmit. Épp elég volt neki, mire fölnevelt és szakmát adott a kezünkbe. Soha nem hallottam panaszkodni, soha. Ő pótolta apánkat és anyánkat, és a barátnőnk is volt.

Urbán Ákos

HELYI HÍREK

FOLKLÓR EST A FALUHÁZBAN

Telt ház előtt és zajos sikerrel zajlott a Rozmaring Szerb Táncegyüttes folklór estje a Faluházban.

Vendégük volt a deszki Bánát Szerb Táncegyüttes ifjúsági csoportja és a helyi Alpenrose Sváb Táncegyüttes. A Rozmaring minden évben rendez egy bemutatót a helyi közönség, barátok, családtagok számára, de ez a pandémiás helyzet miatt az elmúlt két évben elmaradt. Szerettük volna tudatni, hogy ennek ellenére a lelkesedésük töretlen, amikor lehetett próbálunk, a táncosok igyekeztek kondícióban tartani magukat hol online tornával, hol kirándulással. Sajnos a 2021-ben november végére tervezett műsort a sok Covid megbetegedés miatt le kellett mondani, így ez a február 26-i program tulajdonképpen annak a pótlása volt.

A két részből álló műsorban bemutatkoztak a felnőttek egy hagyományőrző Budakalász környéki koreográfiával és egy virtuóz szerb-bolgár határ menti tánccal. A harmadik táncuk premier volt, hiszen a még 2019 végén tanult Vranje-i táncot eddig nem sikerült színpadra vinniük, de most végre bemutatták gyönyörű, új népviseletben. A juniorok egy valpovói horvát kamaratáncot mutattak be, amit a közönség hatalmas tapsal jutalmazott, illetve egy Nis környéki táncot vittek színpadra. A juniorjaink nagyon jó kapcsolatot ápolnak a deszki Bánát táncegyüttes ifjúsági csoportjával, akik önálló produkcióval is bemutatkoztak, de a két csoport közös táncában is közreműködött. A záró tánc, ami Krajiste-i tánc volt, a két ifjúsági csapat közös virtuóz előadásában hatalmas sikert aratott.

A helyi nemzetiségi együttműködés jegyében a sváb táncegyüttes, az Alpenrose Tanzgruppe is meghívást kapott a folklór műsorba, akik vidám táncaikkal fokozták a nagyszerű hangulatot. A Ruzmarin műsorát a Ruzmarin Folkestars kísérte, akik a műsort követő táncházban is húzták a talpalávalót.

*Horváthné Vaizer Enikő
művészeti vezető*

SZÉCHENYI-DÍJAT
KAPOTT BAGDY GYÖRGY

Nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából Széchenyi-díjat kapott Bagdy György László neurofarmakológus, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, budakalászi lokálpatrióta. Az egyetemi tanár Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályafutása, a sikeres hazai és a nemzetközi gyógyszerkutató mialapozó eredményei, illetve a kutatói utánpótlás-nevelés fejlesztéséhez jelentős mértékben hozzájáruló, nemzetközileg is nagyra értékelt kutatói-oktatói munkája elismeréseként vette át a díjat.

Bagdy György tavaly novemberben vette át a 2021-es Semmelweis Ignác emlékérmét.

Az újabb elismeréshez szívből gratulálunk!

A FÖLD NAPJA TÖRTÉNETE

ZÖLD OLDAL

1970. óta ünnepeljük a Föld napját április 22-én. Mint a legtöbb hasonló aktivista mozgalom, ez is az Egyesült Államokból indult el. A háború utáni USA-ban a fejlett ipar, a fogyasztói társadalom gátlástalanul szennyezhette a környezetet, sőt például a légszennyezést a „jólét szagaként” értelmezték. A vízvázlatzó 1962-ben a Silent Spring című könyv megjelenése volt. Rachel Carson a New York Times publicistájának könyve bemutatta a környezetszennyezés hatását az élővilágra, rámutatott a szennyezett környezet és a közegészségügyi állapotok közötti párhuzamra. A könyv, több mint 500 ezer példányban kelt el és később 24 országban jelent meg. 1970-ben a Föld Napja kezdeményezés azért jött létre, hogy hangot adjon a növekvő környezettudatosságnak, mozgósítsa a fiatalokat, cégeket, szervezeteket. Az első Föld Napja eseményen közel 20 millió amerikai vett részt, helyi szinten szerveztek eseményeket, megmozdulásokat. Az USA 150 éves ipari fejlődése súlyos szennyezési örökséget halmozott fel addigra, helyi mozgalmak sokasága indult a rossz technológiájú szennyező gyárak és erőművek, a növényvédő szerek túlhasználata ellen, a rosszul szervezett és környezetszennyező közlekedés megreformálására. Az 1970-es Föld Napja ritka összefogást eredményezett az USA-ban, az év végére megalakult az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége, bevezették az oktatásba a környezetvédelem tantárgyat és még abban az évben elfogadta a Kongresszus a „Tiszta víz” törvényt, az élő vizek védelmére.

1990-ben nemzetközivé vált mozgalom, 141 országban, közel 200 millió embert mozgósítottak. Az új irány az újrahasznosítás és a szelektív szemétyűjtés lett. A kétezres években a globális felmelegedés és a tiszta energia került a mozgalom fókuszába. Ekkor már 184 ország csatlakozott a Föld Napja mozgalomhoz, közel 5 ezer környezetvédelmi csoport vett részt az eseményen. A Föld Napja esemény globálissá vált, minden évben a környezetvédelmi aktivizmus csúcspontja, a polgári szerepvállalás és a környezetvédelmi fellépés napja lett. A Föld Napja mozgalom beteljesítette a küldetését, ma már a hétköznapi és a politikai közbeszéd része a környezetvédelem, a törvényhozók is felismerték a környezetvédelem fontosságát, egyre több törvényi szabályozás védi a környezetet és az élővilágot és természetesen egyre többen igazítják a napi cselekvéseiket a fenntarthatóság jegyében.

Magyarország már 1990-ben csatlakozott a nemzetközi mozgalomhoz, ekkor alapították a Föld Napja Alapítványt azzal a feladattal, hogy szervezze a hazai eseményeket. Segítik a helyi Föld Napja csoportok alakulását, kiadványokat és könyveket jelentetnek meg, külön programjaik vannak a pedagógusok és

diákok bevonására. Az Alapítvány gondozásában jelenik meg minden évben a washingtoni Worldwatch Institute éves jelentése a bolygó környezeti állapotáról A világ helyzete címen. A magyarországi eseményekről bővebben a www.fna.hu oldalon találhatunk információkat.

Idén a Föld Napja április 22-re, péntekre esik. Jó lenne, ha a környezetvédelem és a környezettudatos gondolkodás és életvezetés nem csak egy nap cselekedetei lennének, hanem a mindennapjaink része, sok apró lépés, amelyeket mindannyian megtehetünk:

- Használj minél kevesebb műanyagot, sőt mindenfajta csomagolóanyag használatát csökkentsd.
- Gyűjtsd a hulladékot szelektíven.
- Komposztálj, ezzel is csökkented a szemét mennyiségét, miközben a kert számára értékes, tápanyagban gazdag földet állítasz elő.
- Ne a divatot kövesd, hanem viselj elegáns, tartós ruhákat.
- Sétálj, kerékpározz, tömegközlekedj. Egyedül autóba ülni a legnagyobb pazarlás.
- Egyél kevesebb húst, minél több friss zöldséget és gyümölcsöt, lehetőleg saját terményt.

Legfőképp, a Föld Napja nem csak április 22-e, hanem minden nap, minden nap tehetsz a bolygóért.

A TAVASZ A BÖLCSŐDEI BEIRATKOZÁS IDŐSZAKA

A legtöbb kisgyermekes család fejében gyakran megfogalmazódik a kérdés, hogy mikor menjen vissza dolgozni a gyermeket otthon nevelő szülő, és igénybe vegyék-e a bölcsődei ellátást. Vannak, akik szerint az óvoda elkezdéséig a gyermeknek a családban a helye, ezzel ellentétben vannak, akik kifejezetten előnyösnek látják, ha már hároméves kor előtt közösségbe kerülnek a kicsik.

Európa legtöbb országában teljesen megszokott, hogy másfél éves gyermekek már az intézmények udvarán próbálgatják a színes kismotorokat. Magyarországon kifejezetten hosszú ideig maradhat otthon a szülő állami támogatással a gyermekével. Vannak azonban olyan esetek, amikor a támogatásokat ki kell egészíteni részmunkaidős állással, vagy ahol a gyermek 3 éves koráig igényelhető 28 500 Forintos GYES összege nem elegendő ahhoz, hogy a család költségvetése továbbra is biztonságos maradjon, kiváltképp az egyszülős háztartásoknál. Vannak olyan gyermekeket vállaló párok, akiknél nincs olyan mértékű segítségnyújtás a mindennapokban, például nagyszülők részéről, hogy az otthonmaradó szülő számára biztosítva legyen elég „én idő”, ami során a szülő is fel tud tölteni. Ilyenkor mentális igény visszatérni a munka világába, akár csak részmunkaidőben is, kiszakadva az otthoni rutinfeladatokról. Minden körülmény más és más, és a gyermekek személyisége is különböző lehetősé-

geket enged a családok számára. Fontos, hogy legyen egy hely, ahova örömmel vihetjük a gyermekeinket, biztonságban tudva őket ott, ahol szeretettel, koruknak megfelelő játékkal és vidám közösséggel várják őket a kisgyermeknevelésre képzett és alkalmas szakemberek az óvodáskor eléréséig.

Az intézményről, a beiratkozás feltételeiről, a beszoktatásról és a bölcsődeérettségről kérdeztük Villám Zsuzsát, a Budakalászi Bölcsődék intézményvezetőjét, akit újabb öt évre megválasztottak a tisztségére.

Két telephelyen működik a Bölcsőde. Mi a különbség a Mályva utcai és a Budai úti intézmény között?

A Budai úton 1980-ban egy családi házból jött létre a bölcsőde kisebb csoportszobákkal, ami a felújítás után is megtartotta családias jellegét. 30 férőhellyel rendelkezik, 8-10-12 fős csoportokkal. A Mályva utcai bölcsőde 2014-ben épült, az egy tágasabb épület 4x12 fős csoportokkal. Bár mindkét telephelyen csak alapellátást nyújtunk, nagyon közkedveltek a bölcsődéink nemcsak a kiváló szakemberek miatt, hanem a jó feltételek biztosítása miatt is.

Hány éves kortól ajánlott a bölcsődei ellátást?

Azt gondolom, hogy egy éves korig az anya mellett van a gyermek hely, olyankor alakul ki az érzelmi kötődés a szülővel. Két éves korig még mentálisan erősödnek a kicsik, hogy a szülőtől való tartós távollét ne okozzon diszharmoniót, törést a személyiségfejlődésükben. Két éves kortól kimondottan javasolom a bölcsődei nevelést, mert nagyon jó előszobája az óvodának. A gyerekek könnyedén szocializálódnak, elsajátítják a közösségi szabályokat, megismerik és elfogadják a koruknak megfelelő viselkedési és étkezési szokásokat, a immunrendszerük is megedződik az óvodára.

Milyen előnye van még annak, ha egy gyermek óvoda előtt intézményes közösségbe megy?

Ma már a bölcsődei nevelés részévé vált a koragyermekkor intervenció és prevenció is. Minél hamarabb felismerjük a gyerekeknél az eltérő fejlődést és javasoljuk szakember vizsgálatát, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy korai fejlesztés keretében, akár pár hónap alatt sikeresen korrigálható, akár teljesen helyrehozható a lemaradás. Ezek a későbbi tanulási képességek fejlődésére is befolyással lehetnek. A kisgyermeknevelőknek jó szeme és sok-sok tapasztalata van ahhoz, hogy a gyerekeknél meglássák azokat a jeleket és az átlagtól eltérő mozgásformákat, viselkedéseket, amit otthon nem biztos, hogy a szülők észrevesznek, időben egyértelműen felismernek.

A bölcsőde iránt érdeklődő szülők **2022. április 28-án csütörtökön 18 órától** a Kós Károly Művelődési Ház dísztermében összevont **„SZÜLŐI ÉRTEKEZLETEN”** kapnak részletes tájékoztatást a bölcsődék működéséről, a felvételi jelentkezés módjáról, a felvétel rendjéről, a gyerekek bölcsődei ellátásának sajátosságairól, a gyerekek közös neveléséről, azok támogatásáról.

Gyermekük felvételi igényét és a jelentkezési dokumentumokat 2022. május 10. napjáig kell a bölcsődébe eljuttatni. A bölcsődei beiratkozáshoz **SZÜKSÉGES DOKUMENTUMOK**: kitöltött jelentkezési lap, a gyermek születési anyakönyvi kivonata, a szülő(k) és gyermek lakcímkártyája, a gyermek TAJ kártyája, szülők munkáltatói igazolása.

A jelentkezési lap letölthető a

www.budakalaszibolcsode.hu/jelentkezés weboldáról.

Kiknek a jelentkezését várják a Budakalászi Bölcsődékbe?

A Budakalászi Bölcsődékben az ellátást 1 évestől az óvodáskor eléréséig biztosítjuk. Tavaly másfélszeres volt a túljelentkezés, elsősorban budakalásziakat veszünk fel. Jogszámból szerinti egész évben folyamatos a jelentkezés, de az óvodába ballagó gyerekek helyére a bölcsődében is szeptemberre kell a csoportokat kialakítani, ezért nálunk is van egy beiratkozási jelentkezési időszak. Látnom kell, hogy hányan, milyen korosztályú gyerekek, melyik bölcsődébe jelentkeznek, így tudom majd a csoportokat kialakítani a szülői igényeket is figyelembe véve. Nagyon fontos, hogy a szülők, a családok elégedettek legyenek, mert a munkánk bizalomra épül, a szülők akkor nyugodtak, ha gyermekük a bölcsődében jól érzi magát, örömmel tölti ott napjait.

Mi a helyzet olyan esetben, ha az egyik szülő nem dolgozik?

Jogszámból alapján a munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló szülők gyermekei előnyt élveznek a felvételi elbírálásnál. Amíg a szülő dolgozik, addig a munkaidőben biztosítjuk gyermeke számára a napközbeni ellátást. A felvételi jelentkezésnél mindkét szülőnek csatolnia szükséges a munkáltatói és munkaviszony igazolást, illetve a munkáltató szándéknyilatkozatát a szülő jövőbeni foglalkoztatásról.

Akik jelenleg várandósan munkaviszonyban állnak, azok gyermekeinek a felvételét hogyan bírálják el?

Azoknál, akik már járnak a bölcsődébe és úgy lesz várandós az anyuka, azokat a gyermekeket saját érdekükben természetesen nem tesszük ki a bölcsőből. Az a család, ahol az édesanya a jelentkezés idején már állapotos vagy nincs munkaviszonya, annak gyermekét, ha olyan mértékű a túljelentkezés, sajnos el fogjuk utasítani.

Mennyi idő a beszoktatás?

A beszoktatás/adaptáció egy olyan folyamat, amit nem lehet előre megtervezni, mert minden gyermek más. A beszoktatást a gyermek igényeihez igazítjuk. Nagyon fontos, hogy a kicsinél a bölcsőde megismerése egy öröm élmény legyen, mert az meghatározza a bölcsiben töltött idejét. Az első héten a gyermek a szülővel együtt fedezi fel a bölcsődét, miközben a

kisgyermeknevelő figyeli a kicsi szokásait, szülővel való kapcsolatát. A második héten a kisgyermeknevelő fokozatosan kezdi átvenni a gyermekkel való teendőket, próbálja megismerni, megnyugtatni, babusgatni, a figyelmét lekötöni, a szülő pedig egyre többször és több időre távol van. Szépen fokozatosan vezetjük be őket az itteni közösségbe. Megvan annak az útja módja, hogy az itteni szokásokat örömmel, jó kedvvel fogadják. Nem erőltetünk semmit, a gyerekek diktálják a tempót és persze a szülők aszerint, hogy milyen könnyen tudnak elválni a gyermeküktől. Véleményem szerint azt tartom célszerűnek, ha négy hetet terveznek a szülők a beszoktatási folyamatra, mert számtalan okból (betegség) tovább is tarthat a beszoktatás.

Volt már olyan eset, amikor a beszoktatási közben valakinek inkább azt javasolták, hogy várjanak még a bölcsődével?

Ez az 1-1,5 éves gyerekek esetében előfordult már. Amikor tartósan nem halad a beilleszkedés, nem eszik/iszik vagy nem tud aludni, vigasztalhatatlanul sír egy gyermek, mert így tiltakozik az anyja távolléte ellen, akkor az már a gyermek mentális egészségének a rovására megy. Ezekben az esetekben javasoljuk a szülőknek, hogy gondolják át, nem lenne-e jobb, megoldható-e, hogy otthon maradjon a gyermek és a következő nevelési évben kezdje a bölcsődét. Az nem baj, ha sír a kicsi az anya után, mert ez az egészséges kötődés jele, azonban észre kell venni, ha egy gyermek megsínyli az elszakadást. Később, mentálisan erősödve boldogan ismerkedik majd a kortársaival.

Gulyás Rita

1% SZJA támogatás a bölcsődének
BUDAKALÁSZI BÖLCSŐDÉS
GYERMEKEKÉRT ALAPÍTVÁNY

Adószám: 18625457-1-13

Köszönjük a figyelmet és a bölcsődés
gyermekek fejlesztéséhez nyújtott támogatást.

INTERJÚ

INTERJÚ BENDA GÁBORRAL, a Jézus élete című zenemű szerzőjével

Benda Gábor április 7-én adta elő Horváth Plútó József basszusgitárossal a Jézus története című 12 tételes zongora kompozícióját a Faluházban. A művet az 52. Eucharisztikus Kongresszus alkalmával mutatta be a szerző a budapesti Hermina-kápolnában a Jeruzsálemi Szent-Sír Lovagrend szervezésében. A sikeres debütálást követően Benda Gábor egy 15 állomásos országos turnéra indult, amiben az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta. A darabról készült CD felvételt Ferenc pápának is elküldte a zeneszerző, amire válaszképpen apostoli áldást adott a katolikus egyházfő.

Mesélne nekünk a pályafutásáról?

Amióta az eszemet tudom, zenészként gondolok magamra, mert a képzeletemben úgy tudok végigjátszani dallamokat vagy akár komplett zeneműveket, mintha a valóságban hallanám. A belső hallás képessége szerintem minden zenészre jellemző. Ezt a képességet gyermekként énekléssel, ritmusok utánzásával nagyon hamar a környezetem tudára adtam. Apám a zenekarával többször tartott próbákat a lakásunkon, szép lemezgyűjteménye volt, így a zenehallgatás a mindennapok részét képezte. Ezek a tényezők is hozzájárultak ahhoz, hogy négyéves koromban már a nappalinkban álló pianínót próbálgattam. Aztán szüleim beíratkák Teőke Marianne zongoratanárnőhöz, akinek a neve fogalomnak számított a kilencvenes években Budapesten. Később Eckhardt Gábornál és Szokolay Balázsnál, Ausztriában pedig James McChesneynél tanultam. Klasszikus tanulmányaim során fokozatosan kezdtem a saját zenémet, kompozícióimat játszani és egyre inkább ez határozta meg zenei működésemet. Jelenlegi karrieremet is ez jellemzi; szólóban vagy különböző formációkban játszom a saját szerzeményeimet vagy feldolgozásaimat.

Munkáját a tematikus zeneszerzés jellemzi. Van egy téma, ami elindít a fejében egy dallamot, vagy egy belső dallam az, amit egy-egy témához tud kapcsolni?

A zene, mint a többi művészeti ág a történetmesélésről szól, de szavak és képek helyett hangokból áll, így egyazon dallam többféle történet elmesélésére is alkalmas lehet. Ha egy témával foglalkozni kezdek, felhasználok benne olyan zenei elemeket is, amelyek korábban jutottak eszembe, akár az erdőben futás közben vagy az autópályán vezetve. Amint egy adott történethez kapcsolódó zenemű elkezd rendszerszerűen összeállni, kialakulnak új dallamok, új gondolatok is. A tematika számomra a legjobb inspirátor, de dallamok inspiráció nélkül is születnek, csak úgy maguktól. Az utólagos címadással is plusz jelentéssel ruházom fel őket.

Jézus élete, az evangélium milyen szerepet tölt be a személyes életében?

Jézus története és a jézusi tanítások nagyon mélyen gyökereznek a kultúránkban, és mivel saját személyiségem fundamentumát

is az zsidó-keresztény kulturális identitás jellemzi, természetesnek érzem, hogy tehetségemhez mérten ennek az identitásnak a közvetítését és elmélyítését szolgáljam. A kulturális identitásunk gyökerei közösek, így ennek közös nyelven mindnyájan értünk valamennyire. A vallásosság, a hit, illetve az Örökkévalóval való kapcsolat mindenki számára személyes viszonyt jelent. Számomra Jézus Krisztus, mint viszonyítási pont tudatra ébredésemtől fogva jelen van, függetlenül attól, hogy éppen milyen távolságra vagyok tőle.

Horváth Plútó Józseffel régóta együtt zenélnék.

Plútót Bordás József doboson keresztül ismertem meg, majd később sokat játszottunk együtt trió formációban. Plútót rendkívüli zenésznek tartom. A vele való közös játék a legnagyobb zenei élményeim között van és a visszajelzések alapján a közönség is örömmel fogadja a közös fellépéseinket.

A Jézus története zeneművét ezúttal Horváth Plútó Józseffel duóban adta elő a budakalászi Faluházban.

Ezt a művet eddig szólóban adtam elő. A tételek között rövid történeti narráció hangzott el, ami ezúttal is így volt Vereszi Eszter tolmácsolásában, viszont Plútóval improvizatívabbá vált a zenemű, és több volt benne a spontaneitás.

A Jézus története hatalmas sikert aratott. Hogyan változott a pályafutása a megjelenés után?

A legnagyobb változás a sok koncert jelenti, amit az elmúlt egy évben adtam. Talán a legtöbbet koncertező szólisták közé léptem ezzel az országban, a tavaly nyári időszakot folyamatosan végigjátszottam. Volt, hogy hetente több alkalommal felléptem. A húsvéti időszakban is több alkalommal adom elő a darabot: Budapesten a MomKultban, ezenkívül játszom majd Győrben, Tatán, Debrecenben, Szentesen, Dabason és Kőszegen. Idén készült a műről egy videófelvétel, amelyet a DunaTv fog bemutatni szintén a húsvéti időszakban.

Milyen tervei vannak a jövőben?

Ha a világon kialakult pánikhelyzet alábbhagyás az utazás nem lesz ennyire körülményes, szeretném külföldre is elvinni a Jézus történetét. Ezenkívül dolgozom egy másik tematikus zeneművön, ami ezúttal ószövetségi történetet dolgoz fel, de erről nem szeretnék többet előzetesen elárulni.

Gulyás Rita

Színházi hetek a Kalászi Idősek Klubjában

HELYI HÍREK

Színházi hetekkel várja az érdeklődőket a Kalászi Idősek Klubja. A programsorozat március elején, Berkes Gabriella és Tarján Pál zenés előadásával kezdődött, az utolsó fellépőket pedig májusban láthatják a helyi nyugdíjasok.

A Kalászi Idősek Klubja a helyi és környékbeli idősök számára biztosít ellátást. Emellett változatos programokat szerveznek, közösségi életet építenek azzal a szándékkal, hogy a szép korúak méltó körülmények között tölthessék el az idejüket. Az idei tavasz egyik közkezdvelt kezdeményezése a Színházi hetek elnevezésű eseménysorozat – tájékoztatott Nagy Márta intézményvezető. A program első műsorát március 2-án tekinthették meg az érdeklődők Dallamokon át operettől az operáig címmel, Berkes Gabriella és Tarján Pál tolmácsolásában. A két kiváló művész hosszú időn át énekelt nyugat-európai zenés előadásokban, és ezúttal az itthon élők láthatták és hallhatták őket.

A folytatás is színvonalas volt: március 23-án Pest megér egy estet címmel a Turay Ida Színház művészei, Vásári Mónika és Csere

László léptek fel Budakalászon, március 29-én pedig a Magyaros Vigadalom című produkció során Détár Enikő, Sztárek Andrea, Bódi Barbara és Kurkó József vendégszerepeltek a Kalászi Idősek Klubjában.

Május 10-én, a Dívák Plusz Produkcióval zárulnak a Színházi hetek, a zenés szórakoztató műsorban Fésüs Nelly, Ladinek Judit, Sári Évi, Koós Réka és Dorogi Barbara szerepelnek majd.

Karantén-gyerekek

Az elmúlt két évben olyan események bolygatták fel az életünket, amire sosem gondoltunk, amire nem vágytunk. Nem szeretünk róla beszélni, pedig az életünk része lett. Akár elfogadjuk, akár nem – valós életesemény, mindennapjaink része. A karantént minden felnőtt máshogy éli meg, máshogy dolgozza fel, de mi a helyzet a gyerekekkel, a gyerekek lelkével? Halljuk most az ő hangjukat, mit gondolnak az elzártságról, a karanténról.

Hanna: Mérges vagyok mindig, mikor karanténba kell menni, főleg, mikor nem tudtunk énekelni (az adventi gyertyagyújtáson, a szerk.) De az jó volt, hogy bepótoltuk január elején és az is jó volt a karanténban, mikor hoztatok ajándékokat.

Kornél: Én nem haragszom a karanténra, de nem szeretem, hogy nem mehettünk kalandokra.

Bálint: Én haragszom, hogy olyan sokat nem jöhettek oviba.

Sári: Én utálok. Nem lehetett jó programokat csinálni és elmenni. Mi lemaradtunk egy színházról.

Kinga: Én egy ideig szerettem otthon lenni, mert ott vannak a tyúkok, de nem sokáig, mert nagyon hiányoztatok.

Andris: Én lennék meg karanténban, mert Apa minden este mesélt nekünk, és az jó volt. De az nem volt jó, hogy a vírus miatt nem mehettünk veletek az Állatkertbe.

Peti: Én nem szeretem a karantént, mert nem jöhettek oviba.

Panka: Én csak azért haragszom, mert nem tudtunk elkalandozni a kiserdőbe a boszi mamihoz. És nem értem, ha nem vagyok beteg, miért kell otthon maradnom.

Máté: Én azért szerettem a karantént, mert sok mesét néztem otthon, de nem hívhattam el a barátaimat.

Beni: Nem ehettem az oviban tejbegrízt, a születésnapomon nem jöhettek senki hozzám és nem jöhettek oviba...

Bogi: Azt szerettem, hogy eldugtatok a kiserdőbe kincset, és mi mentünk megkeresni, de közben meg hiányoztatok.

Hanna: A barátok azért vannak, hogy megöleljük őket. Nem azért, hogy ne lássuk őket.

Beni: Én úúúútálok a korona vírust nagyon. Hiányoztatok nekem és a barátaim is. És nem mehettem vásárolni.

Vendel: Nagyon rossz volt, hogy nem beszélhettünk egymással, de az nagyon jó volt, hogy hoztatok ajándékokat.

Alíz: Nem mehettem el a mamáimhoz. Nagyon szomorú és mérges is voltam, hogy nem ölelhettem meg őket.

Peti: Én igazából szerettem, mert végre le tudtam tölteni játékokat és volt időm játszani, de rossz volt, hogy a fő gonosz győzött.

Bori: Én sírtam, mert nem tudtam találkozni senkivel, se a papával, se a mamáival, se az ovis barátaimmal, meg veletek.

Domi: Én mérges voltam, mert nem mentünk úszni, nem tudtam vigyázni a Kingára, és elmaradt az ovis karácsony. De otthon jó volt apával csatázni.

Gergő: Nekem unalmas volt otthon, mert senki nem volt ott.

Panka: Még egyszer se tudtunk az oviban húsvétolni.

Olívia: Én szerettem otthon lenni anyával.

Sári: Nem szerettem, hogy tesztre kell menni.

Hanga: A sok ajándék és a meglepetés, amit hoztatok, az jó volt, de mérges voltam, mert hiányozott a boszis mese, a kutyás játékok, a barátaim, hogy kávéfőztek nektek, hogy menjek az irodába, hogy vicceltek velünk.

Robi: Én haragot éreztem a karanténban, mert nem találkoztam veletek, a barátaimmal, nem tudtuk senki születésnapját megünnepelni.

Hanna: Utálok, amikor nincsenek programok a buta vírus miatt.

*Szívből szóló, őszinte szavak óvodások gondolataiból
– lejegyezte: Ványik Terézia*

HITÉLET

A FELTÁMADÁS ÜNNEPE

Húsvét a feltámadás ünnepe. Őszintén hiszem, hogy a kereszténység legfontosabb, legjelentősebb ünnepe. A feltámadást megelőzi Jézus Krisztus földi élete, majd utolsó fejeztként: a megtestesült Isten halála. Halál nélkül nincs feltámadás. Jézus Krisztus életét szemlélve megtehetjük ezt ma is az Evangéliumot olvasva, feltörhet bennünk a vágy arra vonatkozóan, hogy mi is egy ilyen életet éljünk. Jézus élete készíttést ébreszt bennünk; mi is szeretnénk ezzel a hús és vér Istennel találkozni, aki megért minket, aki hordozza betegségünket, gyengeségeinket, aki vigasztal, aki bátorít, és mindenekelőtt kegyelmet, irgalmat kínál, és meg sem áll, ameddig az örökéletet nem adja nekünk ajándékkul. A feltámadás az, ami mindezt az ígéretet beteljesíti.

Amikor Jézus Krisztust feltámadt, akkor legyőzte a bűnt és a halált. A feltámadás nem egy öncélú küldetés teljesítésének végpontja, az egész megtestesülés, az ártatlan szenvedés, majd a halál, végül pedig a feltámadás is értünk történt. Ezen az életen, halálon és feltámadáson keresztül közelít hozzánk Isten ma is. Lehetségessé válik, hogy valóságosan találkozzunk Istennel, hogy Ő hordozza betegségünket; leginkább a lelki betegségeinket, a bűneinket. Hiszem, hogy Ő hordozza a testi jellegűeket is, gyengeségeinket is, vigasztal, bátorít minket, és mindenekelőtt kegyelmet, irgalmat kínál nekünk. Meg sem áll odáig, ameddig az örökéletet fel nem ajánlja nekünk ajándékkul.

Ugyanakkor a feltámadás ünnepe egy intim, személyes, privát ünnep. Lehet sokan együtt ünnepelni, de ez az ünnep nem kívül-

ről hat befelé, hanem a szívből fakad. A nagy tömegben a húsvét, vallásos ünnepként megélve megüresedhet, felszínessé válhat. Ez az ajándék mindenkinek szól, az invitálás nem válogat, de elvenni, élvezni annak gyümölcsét csak személyesen lehet.

A megtestesült Fiú meghalt és feltámadt, hogy a bűntől való szabadulás, a megbocsájtás lehetőségét kínálja mindenkire számára, de erre csak személyesen lehet igent mondani. Egy egyszerű ima elég ehhez. Hálaadás Isten teremtő munkájáért, tervéért, kérés a bűnbocsánatért, szívünk, életünk átadása Isten számára. És amikor ez bekövetkezik, akkor nem csak, hogy megtapasztalhatjuk Isten valóságos jelenlétét az életünkben, nem csak élő kapcsolatba kerülhetünk az Örökkévalóval, hanem közelebb kerülünk azon vágyunk megéléséhez is, hogy azt az életet éljünk, amit Jézus Krisztus példaként mutatott be számunkra. A hír jó része még, hogy ehhez nem szükséges a naptári ünnepnap, ez az ajándék minden nap elérhető számunkra. Élünk hát vele!!

*Kiss Péter lelkipásztor
Budakalászi Evangéliumi Közösség*

HÚSVÉT ÜNNEPÉRE

Húsvét ünnepére készülve több hír és érdekesség jelenik a médiában Jeruzsálem városáról, a keresztre feszítésről, valamint magáról Jézus koráról.

Akár Jézus születésének leírásában, akár húsvét eseményeiben az evangélisták a leírásokban fontosnak tartották, hogy kössék az eseményeket térhez, időhöz, valamint olyan személyekhez, akik az utókor számára is beazonosíthatóak.

Miért fontos hitünkben a Máriától való születés? Miért olyan sötét és fájdalmas óra számunkra nagypéntek délután 3 óra? Hitünk egy titkára mutatnak rá, arra, hogy Jézus valóságos ember volt. Jézus eljött köznél, köztünk és velünk élt. Tudja mi a szenvedés, egy barát elvesztése, az éhség, a béke hiánya. Bizalommal fordulhatunk hozzá, mert Ő igazán tudja, hogy mi lakik az emberben.

Foglakozhatunk és megismerhetjük jobban Jézus személyét, mert általa jobban tudjuk megérteni beszédeit, tanításait. Más kultúra és vallási szokások, közel 2000 év az, amit le kell küzdenünk, mikor Jézus egyes mondatait kézbe vesszük. Ezért nagy ajándék az,

hogy a Szentírást bárki kézbe veszi, lapozgatja, akkor talál olyan mondatokat, melyek különös hatással vannak rá.

Elmélyedhetünk Jézus személyében, hiszen a mondatai között elsősorban sok olyan gesztusa van, melyek közelebb hozzák hozzánk személyét. Sír Jeruzsálem felett, többeket látva megérett rajtuk a szíve, elszántan küzd az általa fontosnak tartott értékekért. Mikor Jézust szemléljük, elképzeljük az eseményeket, akkor ezek az érzések adhatják számunkra a háttérrel.

Mindemellett Jézus személyét homály fedi. Miért üres a sír? Mi van az összehajtott lepellel? Kérdések, melyre a választ csak a hitünk által tudjuk megadni: Jézus nem csak valóságos ember, hanem valóságos Isten is, aki elvette a világ bűneit.

Bármennyire ismerjük meg Jézus korát, ismerhetjük az Ő személyét, ha Őt nem fogadjuk el, mint Megváltót, akkor ez az ismeret kevés és hiányos lesz számunkra. A hit bizalom, ráhagyatkozás, melyet az „Amen” szavunk kifejez: Úgy van.

*Kelemen László esperes, plébánia kormányzó
Budakalászi Római Katolikus Egyházközség*

FORMATÁLT KERESZTYÉNSÉG

Manapság még az idősebbek is találkozhatnak ezzel az informatikai kifejezéssel: formatálás. Ez a számítástechnikai fogalom azt jelenti, hogy azt a memória területet, ahol adatainkat tárolni akarjuk, föl kell készíteni, be kell rendezni az adatok fogadására. Egy ilyen formázás – szemléletesen szólva – rekeszekre osztja, polcokkal, szekrényekkel rendezi be az adatok számára a memória raktárt.

A keresztyének feladata informatikai munka. Át kell adniuk információkat a Teremtő és Megváltó Istenről, híreket, örömhíreket. Az igazi keresztyén élet olyan lelki „tartalom-tároló”, mely rugalmas, írható, olvasható, törölhető, javítható, változtatható az élethelyzetnek megfelelően, de nem függ a külső dolgoktól, a környezet és a történelmi helyzet adta „áramforrásoktól”.

Ezt az tároló típust azonban formatálni kell. Alkalmassá kell tenni arra, hogy a rugalmas, életképes életvitelre, a világgal való kommunikálásra, az evangéliummal való töltöttségre állhatatos legyen.

Bár az ember teremtettségénél fogva „istenhit-kompatibilis”, vagyis „futnak” rajta a Teremtő programjai, a Tízparancsolat, a keresztyéni erkölcsök, de az Istentől való elszakadása, a bűn miatt „formatálni” kell az életét, a gondolkodását, hogy alkalmas legyen az öröm-infó befogadására.

Egy, az Úr Jézus Krisztus által is használt nagyszerű és egyszerű példa erre a szántás. Örülök Budakalász címerének, mert tele van evangéliumi szimbólumokkal.

Ott van például az eke. Lehet a talajban óriási a termőerő, de elő kell készíteni a mag befogadására, vagyis fel kell szántani. A szántás tehát – számítógépes nyelven szólva – a mező formatálása.

A Máté evangéliumában olvasott magvető példázatában a „formatált talaj” százannyit termet, míg a többi semmit.

Forma dat esse rei. Szól a latin közmondás, mely nemcsak szellemes megállapítás, hanem gyakorlati igazság. Pál apostol formatálása, azaz megtérése a damaszkuszi úton történt. Teljesen megfordult az élete. Lejátszódott a pálfordulás. Az ő hitélete ettől kezdve nem függött külső körülményektől. Erről így ír a Filippiben élő gyülekezethez írt levelében:

Fil 4:1-131 Nem, hogy az én szűkölködésekre nézve szólnék; mert én megtanultam, hogy azokban, amelyekben vagyok, megelégedett legyek.

Tudok megaláztatni is, tudok bővölködni is; mindenben és mindenkiben ismerős vagyok a jóllakással is, az éhezéssel is, a bővölködéssel is, a szűkölködéssel is. Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.

Csak a lelkileg „formatált” ember tud igazán imádkozni és böjtölni gyógyulásért, békéért, a gyülekezetek növekedéséért, az ifjúság megtéréseért, a gyülekezet plántálás munkájáért.

Győri János Sámuel
evangélikus plántáló lelkész,
Budakalász-Pomáz

SZESZKUPAKOK ÉS JÉZUS

A Kereszt utcában lévő templomunkhoz a Lenfonótól egy kis sikátoron át vezet a gyalogút. Van egy fogadalmam: ahányszor a sikátor egyik végén lévő utcai szemetes felé megyek, mindig összeszedek a földről tíz darab kicsi fekete szeszcupakot. Ha a képen láthatóhoz hasonló kisüveg van eldobálva, azt is kidobom a szemetesbe. Azért csinálom ezt, mert a kupak, üveg és más egyéb rémisztően megterhelik a szűk sikátort.

A sikátor tisztaságát azonban soha nem lehet elérni. Nem járok minden nap arra, a tenyérnyi fűsáv meg a kockakő repedései pedig újra és újra megtelnek a fekete szeszcupakkal. Mert az erre járok isznak. Mennek nap mint nap, és lecsavarják a tetejét a kisüvegnek, és behörpintik a gyárilag előállított tartalmat – ezek szerint nem sokat törődnek a kupak sorsával meg a sikátor szépségével. Márpedig én nem hagyom, hogy a sikátor eldujuljon, szedegetem a kupakot, amíg élek.

Ha Jézus is itt járna el, ő nem a kupakokat szedné fel. Inkább megvárná a felest bedobókat, és megkérdezné tőlük, hogy van-e valami fájdalmuk vagy valami olyan része az életüknek, ami kimondhatatlan? És a fájdalmat meggyógyítaná, a kimondhatatlant kimondatná, és a kimondott terhet levinné a megfáradtról. Ő nem felületesen takarítana, hanem megkeresné a baj gyökerét, és le is győzné azt.

Mert Jézus „azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztett” (Lukács 19,10). Ilyen egyszerű.

Bereczky Örs református lelkész,
Budakalászi Református Gyülekezet

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük Budakalász Város legfiatalabb lakóit!

Hernádi Bálint
Hetényi János Zsolt
Hurtik Alexander
Jakab Huba
Lajos Lana
Nebranek Szófia
Ramadani Arián
Ramadani Arman
Taylor Artúr Timoti

Sok szeretettel gratulálunk!
Isten éltesse őket
és családjukat!

SPORT

Történelmi kézilabdás siker!

Sporttörténelmi sikert ért el a budakalászi férfi kézilabdacsapat! Csoknyai István vezetőedző tanítványai fennállásuk során először jutottak be a Magyar Kupa négyes döntőjébe, miután hazai pályán legyőzték az egri együttest. A sportág egyik legrangosabb hazai eseményét április 23-án és 24-én rendezik majd Győrben.

Saját otthonában, nem titkoltan a továbbjutásra készült a budakalászi csapat a Magyar Kupa negyeddöntőjében, és az SBS Eger ellen volt is esély a sikerre. A fiúk nem ijedtek meg a lehetőségtől, és végül magabiztosan nyerték meg a fontos mérkőzést. Az első félidő után még három góllal, 17:14 arányban a vendégek

vezettek, a folytatás azonban a házigazdáé volt. A lendületbe jött kalásziak nem adtak esélyt ellenfelüknek, és 34:26 arányban győztek. Juric-Grgic 10, Varjú 7, Sinkovits pedig 5 góllal járult hozzá a sikerhez. A Magyar Kupa négyes döntőjét április 23-án és 24-én rendezik, és a budakalászi együttes mellett a két nagyágyú, a Bajnokok Ligájában szereplő Telekom Veszprém és a Pick Szeged, valamint a B.Á.L. Veszprém vesz majd részt a tornán.

Fotó: Budakalászi Kézilabda Zrt.

Ma már más a futball, de legalább annyira népszerű

A Budakalászi Munkás Sportegyesület 1920-ban alakult. Sok idő telt el azóta sok minden történt az egyesület életében több mint száz év alatt. Ma már más a futball, mások a körülmények. A játék felgyorsult, keményebbek a párharcok, sokkal nagyobb erőt és edzettséget követel a mai játék.

Az egyesület jelenleg csaknem 200 sportolót foglalkoztat több korosztályban. Az utánpótlás nevelése a gyerekek egészséges életmódra való felkészítése a fő célunk. Szakmailag felkészült, remek edzőgárda foglalkozik a lurkókkal, nagy türelemre és hozzáértésre van szükség, hogy igazi sportolókat neveljünk ki. Ötéves kortól egészen a felnőttkorig folynak az edzések, a bajnokságok, a Bozsik-tornák, a futsal mérkőzések és rangos tornákon való részvételek. Edzőink folyamatosan részt vesznek továbbképzéseken a partner egyesületek által szervezett tanfolyamokon. Partner egyesületünk a Puskás Akadémia Felcsútról, az MTK és a Vasas Budapestről. A remek munka eredménye, hogy nagyon sok tehetséges játékost igazolnak tőlünk felsőbb, NB I-es osztályba. A mi szlogenünk, hogy minden gyerek sportolhasson, ha nem is lesz belőle bajnok, de a mozgás fontos legyen a számára.

Minden korosztályunk remekül szerepel a saját bajnokságában, sőt, mondhatni, erő felett. Öröm nézni a győzni akarást és a boldogságot az arcukon, mikor győztesen hagyják el a küzdőteret.

Próbálunk megfelelő körülményeket biztosítani a sportoláshoz. Jelenleg kettő élőfüves, egy háromnegyedes műfüves, egy sátorban lévő fedett kézilabda méretű és egy kis műfüves pálya van, teljes kihasználtsággal.

Sokan látogatják a létesítményt, hiszen a tömegsport is remekül működik. Felépült a klubház, ahol a gyerekek és a felnőttek remek zsúrok tarthatnak, a szülők a klubházból kivetítón nézhetik csemetéjüket, közben összeismerkednek, a kicsik pedig a játéksarokban eljátszogathatnak.

A felnőtt csapatunk Pest megyei első osztályban szerepel, Bajzát Péter, a sokszoros NB I-es gólkirály a csapat edzője, és a csapat középpályása, Somorjai Tamás szintén élvonalbeli játékos volt. Sok a fiatal futballista, remek hangulat és barátság jellemzi a csapatot. Mondhatjuk, hogy egy nagy család vagyunk, ahol mindenki remekül végzi a dolgát. A srácok és a szülők szeretnek ide járni, mert tudják, hogy gyermekeik jó kezekben vannak.

Az önkormányzat lehetőség szerint támogatja egyesületünket, köszönet érte. Mindegyikünknek fontos, hogy a jövő nemzedéke megfelelő támasza legyen Budakalásznak, és higgyék el, a sport ennek az alapja. Várunk minden gyermeket, várjuk a szurkolókat, segítsék a csapatokat, és ők is érezhetik a BMSE igazi családi hangulatát.

Sárosi Tibor, B.M.S.E. elnök

Egy nap alatt csaknem 230 kilométert futott a bajnokság legjobbja

A Pomázi Futó Bajnokok Sportegyesület 2017 óta rendezzi az 50 és a 100 kilométeres táv magyar bajnokságát, az idén először pedig a 24 órás viadal is bekerült a programba az Omszk-tónál. A verseny idei különlegessége az volt, hogy az egynapos küzdelemben résztvevők még a téli időszámítás szerint vágtak neki szombaton reggel 9 órakor a távnak, az éjszakai óraállítást követően viszont vasárnap nem 9, hanem 10 órakor fejezték be a küzdelmüket. A nevezési listából kiderült, hogy a 24 órás ultramaratoni bajnokságon 4 női és 15 férfisportoló mérte össze egymással a felkészültségét, a 100 kilométeres távon pedig 25 atléta próbált szerencsét. A távokat nem csak egyéniben, hanem párosban és trióban is teljesíthették a futók. A hitelesített körpálya hossza 1695 méter, itt rótták a köröket az indulók.

A legjobb eredményt Zetényi Svetlána érte el, aki egy nap alatt 229,8 kilométert tett meg, és ezzel megnyerte a nők versenyét. Ő lett az abszolút győztes is, megelőzve a férfiak legjobbját, Simon Györgyöt, aki 224,08 kilométert futott. A 100 km-es bajnokságon a nőknél Nyikos Viktória, a férfiaknál Erős Tibor bizonyult a legjobbnak. Az eseményre meghívást kapott Bérces Edit, minden idők legeredményesebb magyar ultramaratoni futója, aki fényes pályafutása során világ- és Európa bajnoki címeket nyert, és különleges világcúcsokat is felállított.

Fotó: Pomázi Futó Bajnokok SE

BUDAKALÁSZI VIDRÁK A JÉG HÁTÁN IS MEGÉLNEK!

Már az ötödik szezonjuk befejezéséhez közelednek a budakalászi Vidra SE fiatal jégkorongozói. Az elmúlt évek folyamatos fejlődésének köszönhetően az egyesület utánpótláskorú csapatai több korosztályban is szerepelhettek a bajnokságban. Ma már csaknem százan űzik rendszeresen ezt a sportot Budakalászon.

A helyi cserkészcsapat remek kezdeményezéseként műjégpálya került a homokos strandröplabda pálya helyére, amit előbb palánkkal vettek körbe, majd 2019-ben sátor került fölé. Elsőként az U8-as korosztályt nevezték a Magyar Jégkorong Szövetség bajnokságába, majd a további években már a 10, a 12 és a 14 évesek is szerepeltek a tornákon. A négy korosztállyal négy edző foglalkozik az edzéseken. A Budakalászi Vidrák törekvéseit a Magyar Jégkorong Szövetség és a helyi önkormányzat is segíti. Jelenleg már 96 gyermek űzi ezt a sportot rendszeresen, és közülük 74-en jégre is léptek már tétmérkőzésen ebben a szezonban. A 3X3-as bajnokság a kisebb kluboknak jelent nagy sikerélményt, ugyanis alacsonyabb létszámmal is nevezhetnek a meccsre. Számos kiemelkedően tehetséges fiatal kezdte itt a pályafutását, majd nagyobb klubokban folytatták a jégkorongozást.

Ebben a sportágban egyébként csak az U14-es korosztálytól kezdve számolják a mérkőzések eredményét, a kisebbeknél a tapasztalatszerzés és a csapatjáték örömeinek megélése a cél. Ormándlaki Balázs, a szakosztály kommunikációs felelőse lapunk érdeklődésére elárulta: a Budakalászi Vidráknál nincs teljesítménykényszer, ennél sokkal fontosabb a közösségformálás, az egészséges, sportos életmód megszerettetése és a gyermekek játékos fejlesztése, nevelése a sport által. A szemléletmódnak köszönhetően számos környékbeli településről szívesen jönnek a fiatalok ide hokizni.

A jégkorong szakosztály célja, hogy a csapat tagjai részére egész évben biztosítsák az edzések lehetőségét. Jelenleg november közepe és március 15-e között használhatják a kalászi jégpályát, emellett igénybe veszik a környező jégpályák szolgáltatásait, és fontos szerepet kapnak az erősítő edzések is. Az idei év egyik

újdonsága lesz a floorball-edzések bevezetése. Ezt a sportot már az általános iskolák felsős diákjai számára is oktatják, így a Budakalászi Vidrák növendékeinek is sokat segít majd a fejlődésben. A lövő edzések például mindig nagyon népszerűek a fiatalok körében.

Az 1997-ben alakult Vidra SE keretein belül fontos szerepet kap az amatőr vízisportok és a vízi túrázás népszerűsítése. Az idei nyártól a kajak-kenu szakosztály szervezésében – egyelőre kisebb létszámmal – rendszeres kajak edzések indulnak el gyermekek részére. *(Ha az evező gyerekedzésekről pontosabb információink lesznek, beszámolunk róla; a szerk.)*

Az egyesület köszönettel várja a személyi jövedelemadó 1 százalékanak felajánlását azoktól, akik segíteni szeretnék a VIDRA SE (adószám: 18681220-1-13) működését, továbbá a korcsolyapálya, valamint a Duna-parti VIDRA csónakház fejlesztését.

KÖRNYEZETÜNK

KEVESEBB SZEMÉT, TÖBB KOMPOSZT

A komposztálás a legjobb eszköz a háztartásban és a kertben keletkezett zöldhulladék újrahasznosítására, visszajuttatni ezeket az értékes anyagokat a természetes ökológiai körforgásba, ráadásul a saját kertünkben. A nem hasznosított zöldhulladék nagyon nagy százalékban égetőművekben végzi, ez a legrosszabb felhasználása ennek az értékes anyagnak. Ráadásul Magyarországon 2021. január 1-től tilos az avar és a kerti hulladék égetése, így érdemes minden kertbe komposztálót telepíteni, és használni azt. Ezzel sokat tehetünk a környezet védelméért és a kertünket is gazdagítjuk kiváló minőségű humusszal.

A komposzt elengedhetetlen alapanyaga az egészséges kerteknek. A nagyüzemi komposztot zsákokban kiszerezve megvásárolhatjuk a kertészeti áruházakban, de ennél sokkal jobb és hasznosabb, ha ezt mi magunk állítjuk elő a kertünkben. A házi komposzt, miután sokféle összetevőből áll, tápanyagokban gazdag, a tápanyagok sokfélesége miatt egészségesebbek lesznek a kerti növényeink, jobban ellenállnak a kártevőknek és fertőzéseknek. A komposztálás a leggazdaságosabb és környezettudatosabb módja a kerti tápanyag utánpótlásnak és egyúttal a szemétnyiségünk csökkentésének.

Zöld és barna anyagok

Két fő típust különböztetünk meg a komposztálandó anyagok között, a barna és a zöld alapanyagokat. Érdemes figyelni a fás, barna és a zöld részek megfelelő arányára. Ezzel kiegyensúlyozottabb lesz a komposzt kémiai összetétele.

Barna anyagok: az aprított fagallyak, fűrészpor, papír, kávézacc, tea filter stb. Ezeknek magas a széntartalmuk, javítják a komposzt minőségét.

Zöld anyagok: fűnyesedék, lomb, háztartási zöld hulladék. Ezeknek magas a nitrogén tartalma, természetes nitrogénforrás lesznek a növények számára. Másrészt ezek a zöld anyagok nedvesebbek, így segítik a lebomlás folyamatát.

A komposztálódási folyamat feltételei: zöldhulladék, levegő, megfelelő mennyiségű nedvesség és a hő, amit maga a bomlás folyamata gerjeszt. Fontos egy-két havonta átforgatni a komposztunkat, hogy oxigénhez jusson a bomló anyag, időnként öntözni, ha szükséges.

A műanyag komposzt edények

Sokféle módon komposztálhatunk, számos komposztáló típust használhatunk, mindegyik fajtának megvannak az előnyei és a hátrányai. Budakalászon egy 2019-es pályázat során nyert műanyag komposztálókat osztott ki az Önkormányzat, így érdemes ezt a típusú komposztáló edényt értékelni, illetve a használatát bemutatni.

Előnye részben újrahasznosított műanyagból készült, az egyszerű a telepítése, illetve a design miatt esztétikusabb a kinézete, mint a házi készítésű komposztálóknak. További előnye, hogy amíg a fa alapanyagú komposztáló 4-5 év után elbomlanak vagy javításra szorulnak, ezek a műanyag komposztáló edények sokáig használhatók.

Az eszköz beüzemelése után szükségünk lesz több kerti szerszámra, többek között komposzt rostára, metszőollóra, vasvillára és kerti lapátra. Az úgynevezett komposzt rosta segítségével a beérett komposztot el tudjuk különíteni a még le nem bomlott elemektől.

Mi komposztálható?

- gyümölcsök maradványai (csutkák, héjak, levelek, romlott zöldségek)
- zöldségek maradványai
- kávézacc, őrölt kávé
- tea filter, teafű, fűszer
- tojáshéj (mindenképpen érdemes kimosni és összetörni, mielőtt a komposztálóba kerül)
- vegyszermentes fagorgács, fűrészpor, összevágott vékony faágak. Ezek segítik a komposzt szellőzését, gyorsítják a lebomlási folyamatot, illetve a magas szén tartalmuk miatt javítják a komposzt minőségét.
- kerti zöldhulladék, fűnyesedék
- lehullott levelek, kivéve a diólevél

Nagyon figyeljünk oda, hogy fertőzött növények ne kerüljenek a komposztálóba, illetve gyomokat is csak akkor tegyünk az edénybe, ha még nem hoztak magokat, ugyanis ezekkel megfertőzhetjük a komposztanyagunkat.

Amit nem tehetünk a komposztba:

- vegyszeres vagy vegszerrel szennyezett zöldhulladék
- szennyvíz
- húsevő állatok széklete (kutya, macska)
- kezelt déligyümölcsök, a citrusfélék, mint például narancshéj, citromhéj nehezen lebomló anyagok, ráadásul sok esetben vegyi anyagokkal kezelték, így jobb, ha nem kerülnek a komposztálóba
- nagyobb ágak, fatörzsek (nagyon lassan bomlana el, érdemes kisebb darabokra felaprítani)
- virágzó gyom
- műanyag, fém
- ételmaradékok

A komposztálódási folyamat a bekerült anyagok minőségétől függ, de a tapasztalatok alapján legalább 6 hónap, mire kitermelhető a kész komposzt.

Rosta Gábor

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калашу

Felelős kiadó: Dr. Deák Ferenc

Szerkesztők: Orosz Ferenc, Péterffy Gábor

Munkatársak: Gulyás Rita, Urbán Ákos

Fotók: Nagy Tamás, Szabó Zoltán

Tördelés: Ali Vali

Nyomtatás újrapapír felhasználásával: Print Brokers Team Kft.

E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | Telefon: 06 26/340-266

Faluházi programok április hónapban

Április 9-én 9 órától Tavasz Tófutás.

A Budakalászi Tófutás mára a Pilis-Dunakanyar régió legjelentősebb szabadidős sportrendezvényévé vált. Ezúttal is készülünk egészségmegőrzéssel kapcsolatos kiegészítő programokkal. A nevezés ingyenes.

Április 11-14-én Föld Napja. Interaktív kiállítások és előadások a környezettudatosság jegyében.

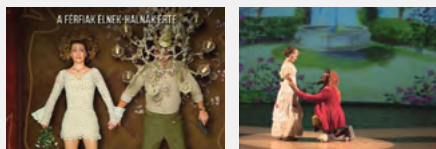

Április 17. 19:30 – április 18. 14 óráig Kalászi Sváb Locsolóbál. Zene: Mondschein, fellépők: Deutschklub WEINDORFER-SINGKREIS kórus, ALPENROSE TANZGRUPPE – Kalasch. Jegyelővétél és asztalfoglalás: +36 70 355 455

Április 21-én 19 órától Filmklub- „Liza a rókatündér” magyar romantikus vígjáték.

Április 23-án 10-11:30 között „A Szépség és a Szörnyeteg”, zenés mesejáték a Nektár Színház előadásában.

Április 28-án 17 órától Aprók Tánca, tánctanulás Bucásnszki Beátával, a Budakalászi Tamburazenekar közreműködésével. A táncos foglalkozás alatt kézműves foglalkozást tart a Dunakanyar Népművészeti Egyesület.

Április 29-én 18-20 óráig Lenvirág 50 Klub. Idén 50 éves a Lenvirág Táncegyüttes. Találkozunk, emlékezzünk és osszuk meg a történeteinket egymással! Vetélkedővel, fotókkal és archív felvételekkel készülünk, hogy ez a két óra valódi szórakozás legyen.

Április 29-én 17- 19 óráig Írástörténeti előadás. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület „Régi Magyar Nyelvű Rovásírások Munkacsoport” nyilvános előadása..

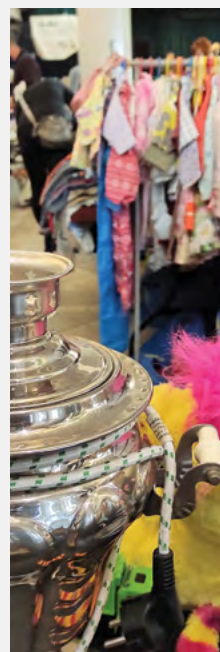
Április 30-án 17:00 – 22 óráig Radics Béla 75 – jubileumi nagykoncert. A koncert Radics Béla RB. Emléktárság, valamint a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár szervezésében valósul meg pódiumbeszélgetéssel, valamint fotó- illetve rocktörténeti kiállítással.

Május 1-én 9-14 óráig Kevélyre fel! Családi gyalogtúra és futóverseny. Nevezés 9 órától a Kőbányai úton, rajt: 10 órától. A beérkezés igazolását követően közös piknikre várjuk a versenyzőket. A leggyorsabb versenyzők emblémázott pólót, kategóriánként az 1-3. helyezettek érmet kapnak.

Május 7-én 8 – 12 óráig Ládiafa garázsvásár. Jegyek kaphatók a tixa.hu oldalon.

Május 7-én 19 – 20:30 között FISH! + USEME koncert.

KÓS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR

Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár
2011 Budakalászi, Szentendrei út 9.
www.koskarolyh.hu. • +36 30 382 9810 • info@koskarolyh.hu

BUDAKALÁSZI RENDEZVÉNYEK

április 09. TAVASZI TÓFUTÁS

május 01. KEVÉLYRE FEL!

május 28. GYEREKNAP

június 10-11. KALÁSZI VIGASSÁGOK

június 12. PILISI KÓSTOLÓ

szeptember 02. VI. KALÁSZI SÖRFESZTIVÁL

szeptember 03. SÉTÁLJ BUDAKALÁSZON! - VÁROSNAP

szeptember 10. II. KALÁSZI KULTÚR PIKNIK

szeptember 12-18. TOUR DE KALÁSZ - AUTÓMENTES HÉT

október 15. ŐSZI TÓFUTÁS

nov. 26., dec. 03., 10., 17. VÁROSI ADVENTI ÜNNEPSÉGSOROZAT

december 11. IDŐSEK ADVENTJE

